Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birliği'nin aylık yayın organı
•
1 Mart 1987
Yıl 2, Sayı 23
Fiyatı 1,- DM

SOL BİRLİK

Kürt halkına yönelik teröre son!

SOL BİRLİK 1987 ZİRVE TOPLANTISI YAPILDI

Dünyada, bölgemizde, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeler barış ve demokrasiden yana tüm güçlerin sorumluluklarını daha da artırıyor. Sol Birlik bu sorumluluk bilinciyle üzerine düşen görevleri daha enerjik bir biçimde yerine getirme kararındadır. Sol Birlik barış, demokrasi ve toplumsal ilerlemeye yönelik adımların elden geldiğince örgütleyicisi ve destekleyicisi olacaktır. Sol Birlik bu amaçlar için, Türk ve Kürt halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş yolunu açmak için, aynı amaçları paylaşan güçlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmeye hazırdır. Sol Birlik en başta devrimci, sol güçler olmak üzere demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması için elinden gelen her çabayı gösterecektir. SOL BİRLİK

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı SOL BİRLİK 1987 Zirve toplantısı yapıldı. Zirve toplantısına Sol Birlik'i oluşturan 6 partinin üst düzey yöneticileri katıldı.

Zirve, dünyada, bölgede, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeleri ele aldı. Bu koşullarda tüm barış ve demokrasi güçlerinin sorumluluklarının artığına dikkat çekti.

Zirve sonucunda yayınlanan bildiride; rejimin karakterinde niteliksel bir değişikliğin olmadığı; başta sol güçler olmak üzere işçi ve emekçiler, Türk ve Kürt halkı üzerinde diktatörlüğün baskı ve zorbalığının; tutuklamalar, polis kovuşturması ve işkencelerin sürdüğü; toplumun her kesiminden yükselen haklı istemlerin zorbalıkla bastırılmak istendiği; Türkiye Kürdistanı'nda devlet terörünün ve sıkıyönetimin varlığının sürdüğüne dikkat çekiliyor.

Zirve, son bir yıl içinde yapılan çalışmaları gözden geçirdi, eksikliklerin aşılması ve önümüzdeki dönemde yürütülmesi gereken çalışmalara ilişkin bir dizi karar aldı.

Sorumluluklar artıyor

Diktatörlüğün son kanlı olayları bahane ederek 30 uçaklık filoyla giriştiği bombardıman hareketi, Irak Kürdistanı'nda yaşayan masum Kürt kadın, erkek ve çocukların kırımına ve savaşın sürdüğü bölgede tehlikeli bir şekilde gerginliğin artmasına yol açarak sürüyor. Kürt yerleşim bölgelerinde yüzlerce ölü ve yaralıya neden olan ağır saldırının yanısıra, karadan birliklerle bölgeye yığınak yapılarak, saldırının boyutlarını daha da genişletecek bir harekat hazırlanıyor.

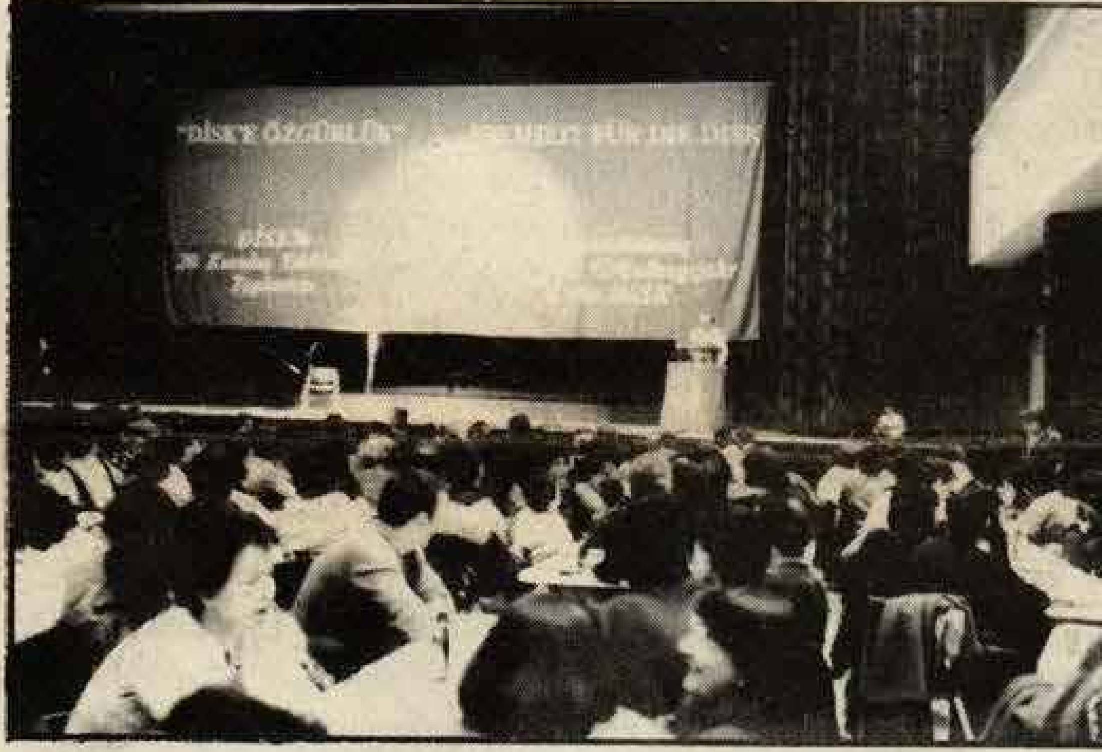
Türkiye Kürdistanı'nda kanlı olayları adeta bilinçli olarak kışkırtanlar, şimdi askeri operasyonları da azgın bir şovenist kampanya eşliğinde yürütüyorlar. Bu şovenist ve militarist kampanyanın etkisinde kalan muhalefet çevrelerinin, sözkonusu İsrailvari **"cezalandırma"** operasyonlarına şu ya da bu şekilde destek vermesi, bölgede güvenliğin geleceği açısından sorumlu bir yaklaşım olmuyor. Bugün hükümetin sınır ötesi askeri operasyonlarına terörü önleyeceği gerekçesiyle destek vermek, yarın, aynı gerekçeyle ABD'nin topraklarımızdaki üslerinden, komşu ülkelere yöneteceği yeni saldırılar karşısında boyun eğmeye yol açabilir.

Sol Birlik 1987 zirve toplantısı sonuç bildirisinde de belirtildiği gibi, **"Dünyada, bölgemizde, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeler barış ve demokrasiden yana tüm güçlerin sorumluluklarını daha da artırıyor."** Barış ve demokrasi isteyen güçler bu sorumlulukla hareket etmelidirler. Çünkü, azgın şovenist kampanyaların baskısı altında Kürt halkına yönelik teröre sessiz kalmak, dış politikada sınır ötesi operasyonlara destek vermek, yalnızca militarizme boyun eğmeyi getiriyor, demokrasinin önündeki engelleri artırıyor.

Nitekim, işçi hakları ve demokratik bir rejim için sendikaların kararlı mücadeleleri bugün giderek önem kazanıyor. Kamu ve özel sektörde bu yıl içinde 800 bine yakın işçi toplu sözleşme masasında. Hükümet ve büyük sermayenin saldırıları altında işçiler, yeniden iki yıl için açlık ücretlerine mahkum edilmek, sendikasızlaştırılmak, örgütsüzleştirilmek isteniyor. Bu koşullarda Türk-İş Başkanlar Kurulu'nun eyleme geçme yönündeki kararı büyük önemdedir. Bu bağlamda, barış ve demokrasi güçlerinin, Türk-İş ve diğer sendikaların eylemliliğinin yanında yer alması, diktatörlüğün demokrasi isteyen güçleri bölme girişimlerine de iyi bir yanıt olacaktır.

"Demokrasi güçlerinin birliği ve kararlılığı, yığınların aktif mücadelesinin yükselmesi, Özal hükümetinin yıkılması, ordunun politik yaşama müdahalesinin önlenmesi ve demokrasinin önündeki engellerin aşılması için zorunluluktur." (Sol Birlik 1987 zirve toplantısı sonuç bildirisi) Şimdi demokrasiden yana güçlerin dikkat vermesi gereken görev budur. Sol Birlik bu yoldan yürüyecek ve aynı amaçları paylaşan güçlerle işbirliğini geliştirmeye hazır olacaktır.

SOL BİRLİK

DİSK'in 20. yılı kutlandı

DISK'in kuruluşunun 20. yıl dönümü Türkiye ve çeşitli Avrupa ülkelerinde düzenlenen toplantılarla kutlandı.

DİSK'in 20. kuruluş yıldönümü nedeniyle, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, 13 Şubat'ta, İstanbul Pera Palas Otelinde bir toplantı düzenledi. Abdullah Baştürk tarafından verilen bu resepsiyon'a 99 ülkeden toplam 82 milyon üyeli 144 kuruluşun bağlı olduğu Uluslararası Hür İşçi Sendikaları Konfederasyonu (ICFTU) Genel Sekreteri John Vanderveken, 80 ülkeden 86 kuruluşun bağlı olduğu 15 milyon üyeli Dünya Emek Konfederasyonu Genel Sekreteri Jan Kolakwiski ve 21 Batı Avrupa ülkesinden 35 kuruluşun bağlı olduğu, Abdullah Baştürk'ün de yönetim kurulu üyesi olduğu 44 milyon üyeli Avrupa Sendikalar Federasyonu (ASK) Genel Sekreteri Mathias Hinterschied'ın yanı sıra, 19 ülkeden (Belçika, İsveç, İtalya, İngiltere, F.Almanya, Hollanda, Danimarka, Portekiz, Yunanistan, İsviçre vb.) çok sayıda sendika yöneticisi katıldı.

Ayrıca, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Genel Direktörü Francais Blanchard, Avrupa Parlamentosundan bir kaç milletvekili, SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ve çok sayıda eski ve yeni parlamenter katıldı.

Resepsiyonda bir konuşma yapan DISK-Genel Başkanı Abdullah Baştürk, şöyle dedi: "...ortak değer ve ilkelerimiz örgütlü birliğimizin tek nedenidir. Bu vesileyle bugün DISK'i kuranları 20 yıl boyunca ilkelerimiz için mücadele verenleri saygıyla anıyoruz. Türkiyede demokrasi ve sen-

Devamı 7. sayfada

Türk ordusu Irak Kürdistanı'na bir kez daha saldırdı

Faşist yönetim yine Irak Kürdistanı'na saldırdı. Resmi açıklamaya göre Türk Hava Kuvvetleri'nden 30 uçak sınıra yakın Kürt köylerini bombaladı ve en az 100 kişiyi öldürdü.

Resmen açıklanmayan ancan çeşitli ajans ve yayınların verdikleri bilgilere göre ise; bombardımandan önce de askeri birlikler Irak sınırını geçerek Kürt köylerine saldırıda bulundular. Bombardıman sonrasında da aynı şeyin yapılmış olması kuvvetle ihtimal dahilindedir.

Son üç yıl içinde Irak Kürdistanı'na yapılan bu üçüncü saldırı. Önceki saldırılarda olduğu gibi bu sefer de önce yalanlama yapıldı ve **"sadece sınır boyunca operasyon yapıldığı"** açıklandı ardından da **"Irak'a topraklarına kısa ve sınırlı bir amaç için girildiği"** açıklaması yapıldı. Bu sefer de aynı durum vardır ve resmi açıklamalar yapılan

Kitlesel sürgünler hedefleniyor

Faşist diktatörlüğün halklarımıza karşı izlediği baskı ve terör politikası olanca hızıyla sürüyor.

Son sürgün olayı da bunun yeni bir örneğini teşkil ediyor. Basında yer alan, hükümet çevrelerince de doğrulanan bilgilere göre toplam 17 bin cıvarında köyü kapsayan ve 9,5 milyon insanı etkileyecek olan bir sürgün operasyonu gerçekleştirmenin hazırlıkları yapılıyor. Hatta bu konuda yüzlerce köye tebligat yapılmış bile.

Diğer taraftan konunun açığa çıkması ve kamuoyunda gördüğü büyük tepki üzerine iktidar çevreleri bir yandan sorunu önemli değilmiş gibi göstermeye çalışırken, bir yandan da onun siyasal boyutunu inkar etmeye ve Orman Bakanlığı'nın bir tasarrufu gibi göstermeye çabalıyorlar. Hatta İçişleri Bakanı bile yaptığı açıklamada konu hakkında bilgisi bulunmadığını, bunun Orman Bakanlığı'nı ilgilendirdiğini söyledi. Tam da faşist rejime ya-

Devamı 7. sayfada

Nükleer silahsızlanma yolunda yeni Sovyet önerisi

Sovyetler Birliği, Avrupa'da ve dünyada barışın korunması, nükleer silahsızlanma yönünde adım atılması kollektif güvenliğin pekişmesi yolunda çok önemli bir girişimde bulunarak, Avrupa'daki Sovyet ve Amerikan orta menzilli atom roketlerinin tamamen ortadan kaldırılması için özel bir anlaşma önerisini Cenevre'deki görüşme masasına getirdi. SBKP MK Genel Sekreteri M.Gorbaçov, 28 Şubat 1987 akşamı, Sovyet televizyonunda yayınlanan açıklamasında, orta menzilli roketlerin öteki silahsızlanma sorunları toplamından ayrılarak, Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika'nın Avrupa'daki orta menzilli roketlerinin kaldırılması için hemen özel bir anlaşmaya varılması önerdi.

Gorbaçov ayrıca, Sovyetler Birliği'nin Asya kesimindeki orta menzilli roketlerinde bulunan başlık sayısını 100'e indirmeye hazır olduklarını, ancak Birleşik Amerika'nın da kendi topraklarındaki bu tür başlık sayısının 100'ü aşmaması gerektiğini söyledi. Sovyet lideri daha sonra, Avrupa'daki orta menzilli roketlerin ortadan kaldırılması konusunda anlaşmaya varılır

Devamı 7.sayfada

NETAŞ grevi işçi sınıfının mücadele potansiyelini gösterdi

18 Kasım 1986 günü "Mücadele bitmedi yeni başlıyor" sloganıyla başlayan NETAŞ grevi, 93 günlük onurlu bir mücadeleden sonra başarıyla sona erdi. İmzalanan toplusözleşme ile işçilere Ağustos 1986'dan geçerli olmak üzere, birinci yıl yüzde 40,5 ikinci yıl yüzde 30 ücret zammı dışında çeşitli sosyal haklar da sağlandı. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İlhan Dalkılıç sözleşmenin imzalanmasından sonra,Netaş işçisinin direngenliğini kutlayarak "Grev yapılamaz denen koşullarda bu grev yüzde 70 işçilerin taleplerini karşılayacak bir biçimde sonuçlanmıştır. Tüm arkadaşlarımı yürekten kutlarım" dedi. Daha sonra Ümraniye'de sendika binası önünde toplanan NETAŞ işçileri sendika yöneticileriyle birlikte yürüyüş yaparak fabrikaya geldiler. Sendika Genel Başkanı İlhan Dalkı-

Devamı 3. sayfada

SOL BİRLİK 1987 zirvesi sonuç bildirisi

« Eğer engelleme olmazsa önümüzdeki genel seçimlere kadarki dönem bu açıdan büyük önem taşıyor. Bu dönemde demokrasi güçlerinin birliği ve kararlılığı, yığınların aktif mücadelesinin yükseltilmesi, Özal hükümetinin yıkılması, ordunun politik yaşama müdahalesinin önlenmesi ve demokrasinin önündeki engellerin aşılması için zorunludur. Bütün baskılara rağmen yığınların mücadelesinde gözle görülür bir canlanma vardır. Başarıyla sonuçlanan NETAŞ grevi, Evren-Özal diktatörlüğüne karşı işçi sınıfının mücadele kararlılığını yansıttı. Bu grevin etrafında yurtiçinde ve dışında demokrasi güçleri örnek bir dayanışma gösterdi. NETAŞ işçilerinin bu yiğit direnişi işçi sınıfının mücadelesine yol gösteriyor. Hak verilmez alınır ilkesini bir kez daha doğruluyor. İşçi hakları ve demokratik bir rejim için sendikaların kararlı mücadeleleri bugün çok daha fazla önem kazanmıştır. Bu nedenle işçi dilekçeleri eylemini, Türk-İş'te, diğer konfederasyon ve bağımsız sendikalarda oluşan ileriye yönelik gelişmeleri Sol Birlik tüm gücüyle destekleyecektir. Sendikal birlik yolunda atılacak her adıma omuz verecektir. »

Türkiye ve Türkiye Kürdistanı Sol Birlik 1987 zirve toplantısı dünyada ve bölgemizde barışa yönelik tehlikelerin olağanüstü arttığı koşullarda toplandı.

Biz bugün insanlığın bir yol ayrımıyla karşı karşıya olduğunu görüyoruz. İnsanlık günümüzde varolma veya yokolma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Günümüzde barışın ve insanlığın bir numaralı düşmanı Reagan yönetiminin temsil ettiği askeri sanayi kompleksi ve NATO başlarıdır. Geçek ekim ayında Reykjavik'te Sovyetler Birliği ve ABD arasında yapılan görüşme bu gerçeği açıkça ortaya koymuştur. ABD yönetimi uzayı silahlandırma projesinde ısrar etmekte, nükleer ve konvansiyonel silahları artırmakta, nükleer silah denemelerini sürdürmektedir. Reykjavik görüşmesi aynı zamanda kanıtladı ki, nükleer silahsızlanmayı gerçekleştirmek, nükleer tehlikeyi yoketmek mümkündür. Ne var ki, ABD yönetiminin ve yandaşlarının insanlığın geleceği konusunda sorumsuzca davranması nedeniyle bu fırsat kullanılamamıştır. Şimdi bütün barışsever güçler ve tüm insanlık nükleer denemelerin durdurulmasını istiyor. Yıldız Savaşlarına karşı dünyanın dört köşesinden ve ABD'den tepkiler ileri boyutlara ulaşıyor. ABD'li bilim adamlarının ezici çoğunluğu bu projeye karşı çıkıyorlar ve projede görev almayacaklarını açıklıyorlar. Tehlikeli gidişi durdurmak ve silahsızlanmanın yolunu açmak için mücadele en başta sol güçlere düşüyor.

Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin iç dinamiği, dünya barışının başta gelen güvencelerinden yaşayan sosyalizmin daha yetkinleştirilmesini hızlandırıyor. Böylece uluslararası gerginliğin giderilmesi ve yumuşamanın yeniden sağlanması için şartlar daha elverişli hale geliyor. Biz Sovyetler Birliği'nin 15 Ocak 1986'da açıkladığı ve bütün dünyada büyük bir destek kazanan yeryüzünü 2000 yılına kadar atom silahlarından arındırma programını destekliyoruz. Bu öneriler Türk ve Kürt halklarının çıkarlarını yansıtıyor.

İran-Irak savaşının sürmesi, Filistin, Lübnan ve Kürt halklarının sorunlarının çözüme kavuşmamış olması, Kıbrıs ve Ege sorunlarında gerginliklerin devam etmesi, bölgemizde barışı ciddi bir biçimde tehdit ediyor. Bu nedenle Ortadoğu, Doğu Akdeniz ve Balkanlar'da ABD emperyalizminin kışkırtıcı politikası ciddi tehlikeler yaratıyor. Bölgemizde yıllardır süren ve ABD emperyalizminin çıkarlarına yarayan İran-Irak savaşı adil bir barışla sonuçlanarak durmalıdır. ABD emperyalizminin ve İsrail siyonizminin Lübnan'da iç karışıklık çıkarmak ve bu bölgeye müdahale planları önlenmelidir. Ülkesi işgal altında olan Filistin halkı kendi kaderini özgürce belirleyebilmelidir. Bu çerçevede bölgemizde silahlanma yarışının hızlanmasına karşı mücadeleyi yükseltmek gerekiyor. Bu mücadele bölgemizdeki bütün ilerici ve devrimci güçlerin ortak hareketini zorunlu kılıyor. Ancak bu yolla ABD'nin askeri üstünlük sağlama ve dünyanın her yerini kendi çıkar bölgesi ilan etme politikasını durdurmak mümkün olabilir.

Ülkede faşist diktatörlük rejiminin hâlâ sürüyor olması, bölge barışı için de ciddi bir tehdit oluşturuyor; ABD emperyalizmi varlığını ve askeri politik konumlarını her geçen gün güçlendiriyor. ABD yönetiminin kısa ve orta menzilli nükleer silahlar yerleştirme, 54 adet uçak ve nükleer silah depolarını modernleştirme ve NATO silahlı kuvvetlerinin eylem alanlarını genişletme çabalarında ısrar ediyor. ABD yönetimi bir yandan el altından İran'a silah satarken, diğer yandan Kerkük ve Musul'a yönelik olarak Türkiye'deki militarist ve yayılmacı çevreleri kışkırtan kampanyalar düzenliyor. Sürekli canlı tutulmak istenen anti-Bulgar kampanya da bundan ayrı değildir. SİA anlaşmasının 5 yıl süreyle yeniden uzatılmış olması bu rejimin ABD'ye kölece bağlılığının yeni bir göstergesidir. Bu anlaşma Türkiye, Kürdistan ve bölge açısından yeni tehlikeler içeriyor.

Faşist rejimin karakterinde niteliksel bir değişiklik söz konusu değildir. Başta sol güçler olmak üzere işçi ve emekçiler, Türk ve Kürt halkı üzerinde diktatörlüğün baskı ve zorbalığı sürüyor. Tutuklamalar, polis kovuşturmaları ve işkenceler devam ediyor. Hapishanelerde hâlâ çok sayıda politik tutuklu bulunuyor Bu gün dünya ilerici, demokrat kamuoyunun tepkilerine rağmen DISK ve Barış Derneği yöneticileri mahkum edilmek isteniyor. İşçilerin grev ve toplu sözleşme, öğrencilerin en temel demokratik hakları ve toplumun her kesiminden yükselen haklı istemler zorbalıkla bastırılmak isteniyor.

Türkiye'de ekonomik bunalım derinleşerek sürüyor. Enflasyon yeniden tırmanışa geçerken, dış borç ilk defa 30 milyar doları aştı. Zenginlerle emekçi halk arasındaki uçurum hızla büyüyor. Sefalet yaygınlaşırken, salgın hastalıklar, intiharlar, fuhuş ve adi suçlar görülmedik boyutlara erişiyor.

Türkiye Kürdistanı'nda devlet terörü bütün hızıyla devam ediyor; baskı, terör ve sıkıyönetim varlığını sürdürüyor. Kürt köyleri zorla ve sahte gerekçelerle boşaltılıyor. Diktatörlük rejimi, son olarak Kürt halkına yönelik çok geniş ve yaygın yeni bir sürgün planını devreye sokmuş bulunuyor. Bununla Kürt halkını zorla eritmek, bu halkın ulusal demokratik mücadelesini sindirmek amaçlanıyor.

Kısacası, Batılı gerici çevrelerin iddialarının tersine Türkiye'de bugün demokrasi yoktur, en temel insan hakları ayaklar altına alınmaktadır. Bizler Sol Birlik partileri olarak dünya ilerici güçlerini, barış, demokrasi ve insan hakları için dayanışmalarını daha kararlı bir biçimde yükseltmeye çağırıyoruz.

Rejimin niteliğinde bir değişiklik olmamakla birlikte diktatörlük giderek zayıflamaktadır. Ancak bu, diktatörlüğün kendiliğinden ve kolayca çökeceği anlamına gelmiyor. Tersine diktatörlüğe karşı sol güçlerin işçi ve emekçi yığınların, Türk ve Kürt halklarının zorlu bir mücadele yürütmesi gerekiyor. Eğer engelleme olmazsa önümüzdeki genel seçimlere kadarki dönem bu açıdan büyük önem taşıyor. Bu dönemde demokrasi güçlerinin birliği ve kararlılığı, yığınların aktif mücadelesinin yükseltilmesi, Özal hükümetinin yıkılması, ordunun politik yaşama müdahalesinin önlenmesi ve demokrasinin önündeki engellerin aşılması için zorunludur. Bütün baskılara rağmen yığınların mücadelesinde gözle görülür bir canlanma vardır. Başarıyla sonuçlanan Netaş grevi, Evren-Özal diktatörlüğüne karşı işçi sınıfının mücadele kararlılığını yansıttı. Bu grevin etrafında yurtiçinde ve dışında demokrasi güçleri örnek bir dayanışma gösterdi. NETAŞ işçilerinin bu yiğit direnişi işçi sınıfının mücadelesine yol gösteriyor. Hak verilmez alınır ilkesini bir kez daha doğruluyor. İşçi hakları ve demokratik bir rejim için sendikaların kararlı mücadeleleri bugün çok daha fazla önem kazanmıştır. Bu nedenle işçi dilekçeleri eylemini, Türk-İş'te diğer konfederasyon ve bağımsız sendikalarda oluşan ileriye yönelik gelişmeleri Sol Birlik tüm gücüyle destekleyecektir. Sendikal birlik yolunda atılacak her adıma omuz verecektir.

Sol Birlik demokrasiden yana tüm güçleri DİSK, TÖB-DER ve Barış Derneği üzerindeki yasağın kaldırılması ve bu örgütlerin yeniden açılması için mücadeleye çağırıyor. Ülkemizde ki barış mücadelesini yükseltmek yolundaki girişimleri destekliyor.

Öğrenci gençlik tüm baskı ve engellemelere rağmen YÖK'e karşı demokratik bir üniversite için mücadelesini sürdürüyor. Sol Birlik öğrenci gençliğin bu haklı mücadelesinin yanındadır. Bu mücadelenin başarısı öğrenci gençliğin politik farklılıklar nedeniyle bölünmesinin önlenmesi ve en geniş birliğinin sağlanmasından geçiyor.

Dünyada, bölgemizde, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'ndaki gelişmeler barış ve demokrasiden yana tüm güçlerin sorumluluklarını daha da artırıyor. Sol Birlik bu sorumluluk bilinciyle üzerine düşen görevleri daha enerjik bir biçimde yerine getirme kararındadır. Sol Birlik barış, demokrasi ve toplumsal ilerlemeye yönelik adımların elden geldiğince örgütleyicisi ve destekleyecisi olacaktır. Sol Birlik bu amaçlar için, Türk ve Kürt halklarının ulusal ve sosyal kurtuluş yolunu açmak için, aynı amaçları paylaşan güçlerle diyalog ve işbirliğini geliştirmeye hazırdır. Sol Birlik en başta devrimci, sol güçler olmak üzere demokrasi güçlerinin birliğinin sağlanması için elinden gelen her çabayı gösterecektir.

SOL BİRLİK

SELİM YALÇIN (TKP)

ÖZGÜR TOPLUSÖZLEŞME EKSİKSİZ GREV HAKKI İÇİN

İşçi sınıfının sendikal hareketinin önüne yığılmış sorunlar, ANAP hükümetinin ısrarla sürdürdüğü işçi düşmanı politika ile gittikçe daha ağırlaşıyor. İşçi sınıfının bu gidişe karşı koyma eğiliminin ve gücünün gittikçe yükselmesi, bu yöndeki çabaların tutarlı bir perspektif kazanma yoluna giriyor olması hükümetin çabalarını daha yoğunlaştırmasının önemli bir nedenidir. Şimdi iki taraf da elinden geleni yapmak için uğraşıyor.

Ama tablo henüz eşit güçler arasındaki bir savaşa işaret etmiyor. ANAP hükümeti gizli-açık, üstü demagoji ile örtülmüş, tehditle sıvanmış ya da sahtekarlıkla dayatılmış işçi düşmanı kararlarını bir bir yürürlüğe sokmaktadır. Son bir yılın kabaca yapılmış bir dökümü durumun ağırlığını göstermek bakımından yararlı olabilir.

İşçi ücretlerindeki düşüş devam ediyor. Son üç yılda gerçek işçi ücretleri toplam % 12, son bir yılda % 9 oranında geriledi. Şimdi gündeme gelen toplu sözleşmelerde de bu eğilimi sürdürecek bir ücret tavanı dayatılmaktadır. DİE-SSK eliyle keyfe göre, daha doğrusu hükümetin amaçlarına göre ilan edilen enflasyon rakamlarının başlıca amaçlarından birisi işçi ücretlerindeki gerilemeyi sürdürebilmektir. İşsiz sayısı artmaya devam ediyor. Bunu işten çıkarmalardaki hızlı tırmanış izliyor. İşten çıkartmaların ise hem ekonomik politikanın doğrudan bir sonucu olan iflaslarla hem de bu devirde patronların kârlarını daha artırabilme, daha çok işi daha az sayıda işçiye yaptırabilme niyet ve çabasıyla yakından ilgisi vardır. Hükümet kamu işyerlerinde işçilere, memurlara karşı örgütlenmesini hızlandırmıştır. Kamu işveren sendikaları TİSK'e üye oldular. Hükümetin kararlaştırdığı **"toplu sözleşmeler"** sendikaların bu işyerlerinde aşmaları hemen hemen imkansız engeller gibi duruyor. Kamu işyerlerinde sözleşmeli personel uygulaması yaygınlaştırılmak isteniyor. Bu konudaki ilk çabalar işçilerin, memurların kesin karşı çıkışı nedeni ile başarılı olamadı. Kamu işyerlerinde çalışanların % 96'sı bu dayatmayı reddettiler. Hükümet ancak yeni işe girenlere tehditle bu uygulamayı dayatabildi. Ama şimdi hükümet bu konuyu meclisteki ANAP çoğunluğu ileyle yasa çıkararak çözme yoluna gidiyor. Mecliste bekleyen bir başka işçi düşmanı hazırlık ise işçilerin kıdem tazminatı hakkını yokedecek fon yasa tasarısıdır. Hükümetin işçi düşmanı çabaları saymakla bitmiyor. Hükümetin gündeminde hazırlıkları epeyce ilerlemiş, SSK hastanelerini özelleştirme girişimi de var örneğin.

Bütün bunlara ANAP hükümetinin patronlarla elele yürüttüğü, yapılmakta olan toplu sözleşme görüşmelerine doğrudan müdahale etme, kimi işkollarında grevleri daha başlamadan yasaklama, başlamış olanları kırma, toplu sözleşmeyi YHK eliyle dayatma, bu konuda parababaları için epeyce elverişli hale getirilmiş olan yasaları bile zorlama, daha da kendine yontma, sendikaları mali denetim, idari denetim adı altında hareketsiz bırakma gibi girişimleri de eklemek gerekiyor. Bunlar da iki taraf arasındaki mücadelenin ön cephesindeki gelişmelerdir.

Kısacası işçi sınıfı onun sendikal hareketi ANAP hükümetinin toplu bir saldırısı ile karşı karşıyadır. Üstelik henüz kendi önündeki, nedenleri objektif olsun subjektif olsun sorunları, güçlükleri aşabilmiş, böyle bir mücadele için gerekli birliğini tam olarak kurabilmiş de değildir. Türk İş kongresinde tarihsel bir fırsat kaçırıldı, ama en gerici Amerikancıların yönetimden uzaklaştırılması da küçümsenmemesi gereken bir sonuç. Şimdi gelişmeleri işçi sınıfının birliği perspektifini güçlendirecek bir yöne doğru ilerletmek işçi sınıfı için, sendikal hareket için doğru bir tutum oluyor. DISK'e şimdi ağır hapis cezalarında somutlanan saldırı da rejimin, ANAP hükümetinin çizdiği işçi düşmanı rotaya karşı ne yapılması gerektiğini göstermesi bakımından öğreticidir. Işçiler hükümetin ağır saldırılarına karşı eylemli bir birlik kurmak gereğini hep duydular. hep dile getirdiler. Şimdi ANAP hükümetinin saldırısı özgür toplu sözleşme düzeninin egemen olmasını önlemeyi ve grev hakkının kullanılmasını önlemeyi amaçlıyor. Yiğit NETAŞ işçilerinin grevine karşı hükümetin doğrudan saldırıları bunun son kanıtlarından birisi oldu. Tüm hazırlıkları, tüm çabaları, tehditleri, mahkeme kararları bunun içindir. Öyleyse bizin için, bizim taraf için de mücadelemizde öne koyacağımız ve çevresinde geniş bir birlik oluşturacağımız hedefler belli demektir: Özgür toplu sözleşme ve eksiksiz grev hakkı.

Henüz düşman güçlü! Ama düşman, toplumsal muhalefetin demokrasi için yürüttüğü mücadele karşısında, eğer muhalefet inisiyatifi ele alabilirse başarı kazanamayacaktır. Önümüzdeki aylar mücadelemizin turnosol kağıdı olacak. İşçi sınıfı bu mücadelede hem kendi hedefleri için -ki o hedefler toplumsal muhalefetin demokrasi için yürüttüğü mücadelenin yolunu açıcı, kopmaz parçalarıdır- hem de eksiksiz bir demokrasi için meydanda olacak.

Çünkü işçi sınıfı, toplumsal muhalefetin kendisinden çok şey beklenen parçası, ana gücüdür.

İşçi düşmanı cephenin saldırıları altında

800 bin işçi toplusözleşme görüşmelerinde

1987 yılında 650 bini kamu işyerlerinde olmak üzere 800 bin işçi toplusözleşme görüşmelerine oturuyor. Geçtiğimiz iki ay içinde, kamu ve özel işyerlerinde çalışan onbinlerce işçi adına toplusözleşme görüşmelerine oturan sendikaların tekelci sermaye ve hükümetin ağır saldırıları altında yürüttükleri görüşmelerin büyük bir kısmı şimdiden çıkmaza girmiş durumda. Sendikalar ardarda uyuşmazlık ve grev kararı alıyorlar.

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda İş Sendikası, Tekel'e bağlı 350 işyerinde 70 bin, Çay-Kur'da 42 bin işçi adına toplu sözleşme masasına oturdu. Üç aya yakın süredir ücret önerisini toplusözleşme masasına getirmeyen Kamu İşveren Sendikasına karşı, 30 bin Sümerbank işçisi adına TEKSİF uyuşmazlığa gitti. Sümerbank deri ve kundura fabrikalarında çalışan 3200 işçi adına Deri-İş Sendikası uyuşmazlıkta bulunuyor. Yine 12 bin işçinin çalıştığı MKE ve 4 bin işçinin çalıştığı Zirai donatım Kurumu işyerlerinde uyuşmazlık sürüyor. Petrol-İş sendikası da KİPLAS'a bağlı 54 işyerinde 10 bine yakın işçi adına, Laspetkim İş sendikası da 7 işyerinde grev kararı almış bulunuyor. Petrol İş Sendikasının Petkim Aliağa ve Yarımca tesislerinde aldığı grev kararı ise, sözkonusu işyeri grev yasağı kapsamına alınarak engellendi.

Öteyandan Pirelli, Kartal Sunta, Dora Plastik, Şeker Sigorta, NETAŞ grevleri zorlu mücadeleler sonucu biterken, Süper Dizel ve Derby grevleri sürüyor. Petrol İş üyesi 135 işçi de 18 Şubatta İzmir Kauçuk Sanayi işyerinde greve çıktı.

İŞÇİ DÜŞMANI CEPHE

İşçileri aileleriyle birlikte iki yıl daha açlık ücretlerine, kısıtlı sosyal haklara, güvencesiz bir çalışma yaşamına mahkum etmeyi amaçlayan hükümet ve büyük sermaye cephesi, toplu sözleşme masalarına işçi haklarına ve sendikalara yönelik yeni saldırılarla oturuyor. Bu işçi düşmanı cephe, bir yandan özel sektör işyerlerinde TİSK Genel Başkanı Halit Narin'in direktifleri doğrultusunda grup toplusözleşmeleri dayatılırken, diğer yandan TİSK'e üye edilen Kamu İşveren Sendikaları'nın "ilke kararları" eliyle, kamu sektöründe sözleşmeye oturan sendikalara varolandan daha geri sözleşme koşulları dayatılıyor.

Bu amaçla, görüşme masalarında kazanılmış haklar tartışma konusu yapılıyor. İşveren temsilcilieri 'ilke kararları' dışına çıkmıyorlar. Hükümet ve temsilcilerinin baskıları altında idari hükümler bağlanmadan ücret kısımlarına geçilmiyor. Sendika yönetici ve temsilcilerinin işyerlerindeki güvencelerini ortadan kaldırıcı hükümler dayatılıyor, sendikacıları koruyan hükümler kaldırılmaya çalışılıyor. YHK dönemindeki haklar bile çıkartılmak isteniyor, ücret zammında kademe uygulaması ile ücret kaybı getiriliyor. Nitekim Taşçıoğlu, "Kamu işyerleri kızılayın hayratı değildir" diyor.

Özal hükümeti ve büyük sermayenin toplusözleşme görüşmelerine böylesi hazırlıklarla oturmanın yanında, 12 Eylül Anayasası ve yasalarını arkasına alarak başlattığı işçi hakları ve sendikalara yönelik saldırı da sürüyor. Hükümet ve patronlar kıdem tazminatı hakkını gaspetmek, daha gerici yönde yasa değişikliklerini yeniden gündeme getirmek istiyorlar. Sendikaların denetimi adı altında sendikaların içişlerine daha kaba karışmak, sendikasızlaştırma operasyonunu hızlandırmak, sendikal hareketi bölüp parçalamak, için saldırılarını yoğunlaştırıyorlar. İş değerlendirmesi, sözleşmeli personel, taşaron eliyle işçi çalıştırma, çıraklık yasası, ihtiyaç fazlası asker yükümlü girişimleriyle, işyerlerindeki işçilerin elini kolunu bağlama, genç işçilerle kıdemli işçileri, sendikalı işçilerle sendikasız işçileri, işçilerle memurları birbirine düşürmeyi amaçlıyor, doğrudan işçilerin sendikalardaki örgütlülüğüne, örgütlenme fikrine savaş açıyor.

MÜCADELE POTANSİYELİ

Bu koşullarda, Türk-İş ve Hak-İş Konfederasyonları, Çalışma Bakanlığına ilettikleri öneriler paketinde, anayasanın çalışma hayatı ile ilgili maddeleri ile sendikalar, toplusözleşme, grev ve lokavt yasası, iş yasası, SSK yasası, kıdem tazminatı ve asgari ücretin yeniden düzenlenmesi istemlerinde bulundular. Türk-İş'e bağlı 20 sendikanın başkanlar kurulu toplanarak kamu kesimindeki toplu sözleşme görüşmelerini ve 14. Genel Kurul kararlarını görüştüler. Mart ayı başında Türk-İş yönetiminin eylem kararını ele almak üzere toplanması bekleniyor.

Türk-İş Örgütlenme Sekreteri İ.Balaban, "İl il eylem komiteleri kurulacağından" sözediyor.

Sendikaların istemleri ve hazırlıkları, Türk-İş'in "eylem" sözü üzerine, "o lafı hiç etmesinler, iştahlı olmasınlar. Kongrelerinde dertlerini dile getirdiklerini şükretsinler" diyen Taşçıoğlu'nun bu tehditlerini boşa çıkarabilecek mi? Şimdi sorulması gereken soru budur.

Uyuşmazlıkların ve grev kararlarının daha da artması, onbinlerce işçinin greve çıkmaya hazırlanmasının gündemde olduğu koşullarda, nefes almak için bile demokrasiye ihtiyacı olan işçilerin önünde mücadeleden başka bir yol kalmıyor. NETAŞ grevinden sonra son derece kısıtlı grev hakkının kullanılması gerektiği, grev hakkının ancak kullanılarak koparılacağı, hakların ancak mücadeleyle kazanılabileceği fikri şimdi işçi hareketi içinde yaygınlaşıyor. Grevler çevresindeki dayanışma diğer işçilere cesaret veriyor.

Philips'de işten atılan arkadaşlarının geri alınması için temsilciler açlık grevi yaptı-

Devamı 7. sayfada

NETAŞ grevi işçi sınıfının mücadele potansiyelini gösterdi

Baştarafı 1. Sayfada

lıç burada grev pankartını indi rirken, "93 gün önce astığım bu pankartı indirmiyorum, emanet olarak alıyorum. Gerektiğinde diğer grevlerde asmak üzere" dedi. Ve işçiler davul zurna eşliğinde halay çekerek fabrikaya girdiler.

BİRLİK VE MÜCADELE

2650 NETAŞ işçisinin, yok denecek kadar sınırlı grev hakkını kullanarak, birlik içinde başlattığı ve çevresinde geniş bir ulusal ve uluslararası dayanışma ören grevi, varolan hakları korumak ve yitirilen hakları yeniden kazanabilmek için, mücadeleden, direnmekten başka bir yol olmadığını gösterdi. İşçiler çok zorlu koşullarda, işveren, hükümet ve polisin çok yönlü saldırıları, grev kırıcı girişimleri altında grevlerini 93 gün sürdürdüler. Onlarla aynı koşullarda toplusözleşme masasına oturan onbinlerce işçiye güç ve moral kaynağı oldular, cesaret verdiler.

NETAŞ işçilerinin istemleri tüm işçi ve emekçilerin ekonomik ve sosyal istemleriydi. O nedenle işçilerin bu istemlerle çıktıkları grevleri hükümetin açık tepkisiyle karşılaştı. İşçiler yalnızca bir kısım ekonomik istemlerini elde etmek için değil, aynı zamanda patronun, iktidarın ve polisin elbirliğiyle yürüttüğü grev kırıcılığını etkisizleştirmek için mücadele etmek zorunda kadılar.

Grev kırıcılığını, en başta hükümet, greve çıkan montajcıların yaptıkları işi PTT teknisyenlerine yaptırarak başlattı. Ardından NETAŞ'ta üretilen santralların yerine yeni santral alımı için uluslararası elektronik tekellerinin katıldığı santral ihaleleri açıldı. İşveren, Çıraklık Yasası'ndaki kimi hükümlerden yararlanarak, staj gören 103 Endüstri Meslek Lisesi öğrencisine fabrikada üretim yaptırdı. Fabrikadan mal çıkartmaya çalıştı. Mal çıkarılmasını engelleyen işçiler fabrika önünde hazır bekleyen polislerce gözaltına alındılar. İşveren, adamları aracılığıyla grevdeki işçilerin evlerini ziyaret ederek grevi kırmaya çalıştı. Ancak, işçiler ve sendikaları grev kırıcılığının her türüne karşı birlik içinde direnerek, bu çabaları boşa çıkardılar.

Bu koşullarda grevin kararlılıkla ve işçilerin birliğinin zedelenmeden sürdürülmesi başlı başına başarıdır. Onca kısıtlama ve saldırı altında di; renen işçiler, grev hakkı için mücadele vermişler ve grev politik karekter kazanmıştır. Nitekim SHP'li Fikri Sağlar, "işverenin yıllık 9,5 milyarı geçmeyen ek ücret istemini vermeyerek, 84. günde 35 milyar zararda olduğunu" açıklıyordu. Petrol-İş Sendikası Genel Başkanı Cevdet Selvi ise şöyle diyordu: "NETAŞ grevi politik bir grevdir. Tekelci sermaye 650 bin işçinin halen süren sözleşmelerini dikkate alarak inançla yürütülen bu grevi kırmak istiyor. Bu grev başarıya ulaşırs 650 bin işçinin sözleşmesine örnek olacak diye korkuyorlar".

DAYANIŞMANIN GÜCÜ

NETAŞ işçileri grev boyunca geniş kamuoyunun desteğini yanında buldu. Yasalardaki tüm kısıtlama ve yasaklara karşın bağımsız, Türk-İş ve Hak-İş'e bağlı sendikalar, aydınlar, sanatçılar, gençler, SHP yöneticileri grevci işçileri ziyaret ederek dayanışmalarını dile getirdiler. BANKS, Laspetkim-İş, Genel Hizmet İş, Petrol-İş, Deri İş, Kristal İş, Belediye İş, DYF İş, Öz Gıda İş, Tez Koop İş, Basın İş, Tes İş, T.Maden İş, Yol İş, Tek Gıda İş, Öz Demir İş, BASS sendikalarının merkez ya da şube yöneticileri, grevi ziyaret ederek ya da mesaj yollayarak NETAŞ işçilerini desteklediklerini, haklı mücadelelerinde yanlarında olduklarını belirttiler. NETAŞ grevcilerine Ümraniye halkının moral desteğinin yanısıra, esnaf da; evsahipleri kiraları erteleyerek, kömürcüler, bakkallar, ayakkabıcılar veresiye vererek, berberler bedava traş yaparak, minübüscüler, taksi şoförleri ücretsiz taşıyarak destek verdi. Üniversitelerden öğrenciler, gazeteciler, avukatlar, yazarlar, sanatçılar gruplar halinde grev yerini ziyaret ettiler, dayanışma gösterdiler.

Tüm güçlükleri göze alarak greve çıkan NETAŞ işçileri, uluslararası planda da geniş destek ve dayanışma gördüler. Milyonlarca üyeleri adına İngiltere, Fillandiya, İspanya, F.Almanya, Yunanistan, Danimarka, Kanada sendikalarından temsilciler grevci işçileri ziyaret ederek ya da yolladıkları mesajlarla onların mücadelelerini desteklediklerini bildirdiler. Batı Avrupa'daki göçmen işçi örgütleri ve sendikalar da açtıkları maddi bağış kampanyalarında toplanan paraları grevci işçilere gönderdiler.

Grevin kamuoyundan gördüğü destek ve gösterilen dayanışma işçi düşmanlarını telaşa düşürdü. TİSK Genel Başkanı Halit Narin, Erdal İnönü'nün grev önlüğünü giymesine karşı çıkarak, "Grev önlüğü giymek suçtur" dedi. Avrupalı sendikacıların grev yerini ziyareti polisin saldırısıyla karşılaştı. Ziyaretçilerle resim çektiren işçiler gözaltına alındılar. Tüm saldırılara karşın NETAŞ greviyle dayanışma artarak sürdü. Binlerce kişinin katıldığı NETAŞ işçileriyle dayanışma gecesi, "İşçinin onuru sermayeyi yenecek" belgisi altında geçti. Gözaltına alınan işçiler, gösterilen tepki ve dayanışmalar karşısında serbest bırakılmak zorunda kalındılar. Grevcilerin geniş çevrelerden gördüğü destek ve dayanışma birlik ve mücadele kararlılıklarına güç kattı. NETAŞ greviyle dayanışmanın genişliği şimdi işçi hareketinin grev silahını kullanma olanaklarını daha da artırmıştır.

NETAŞ ÖRNEĞİ

NETAŞ işçileri sendikalarının yardımıyla işçi sınıfının mücadele geleneğinin canlı kaldığını gösterdiler, bütün işçilere ve kaybettikleri haklarını geri almak isteyen emekçilere örnek oldular. Onlar, hakları için greve çıkarken kendi fabrikalarında somut demokrasi mücadelesi verdiler. Demokrasi isteyenlerin rejimin baskı ve zorbalıklarına hedef olduğu koşullarda, demokrasi mücadelesini söz le değil aktif eylemle yürüten grevci işçilere demokrasi yandaşlarının verdiği destek büyük önemdedir.

NETAŞ grevinin başarısı, NETAŞ işçilerinin ve onlarla dayanışmayı biran olsun gevşetmeyen demokrasi yandaşlarının kazanımıdır. NETAŞ grevi demokrasi mücadelesine önemli bir katkı olmuştur. Şimdi bu deneyi diğer toplusözleşme masalarına, tezgahlara, mahallelere, okullara, alanlara yaymak gerekiyor.

H.ŞERİF (TSİP)

ONAYLANAN NE?

Aradan altı ay henüz geçmeden Türk ordusu bir kere daha Kuzey Irak'a saldırdı. Bu defa, daha uzun bir hazırlıktan sonra, biraz daha geniş bir kara ordusu ve öncekinden çok daha büyük bir hava desteğiyle gerçekleştirilen saldırı, doğal olarak demokratik dünya kamuoyundan daha sert tepki gördü. Türkiye'de henüz sürmekte olan askeri rejimin, bu tür korsanlıklarla nereye ulaşmak istediği giderek berraklaşmış bulunduğundan, doğan tepkilerin çapını kestirmek güç değil. İsrail örneği bu gibi askeri korsanlıkların açtığı yol üzerinde Evren rejimi **"Kuzey Irak'da"** bugün **"güvenliğin"**, yarın da **"selametin"** kendinden sorulduğunu kanıtlamaya ve kabul ettirmeye çalışmaktadır.

Reagan yönetiminin **"Potsdam'ı"** tartışmaya cüret edebildiği dünya koşullarında, Türkiye'deki azgın militarist yönetimin boş durması, Kıbrıs'da tahkimatını artırmaması, Yunanistan'la, Bulgaristan'la, Iran'la, Suriye ile **"pürüzler"** çıkarmaması, Kuzey Irak petrolleri üzerindeki geleneksel rüyasını canlandırmaması, Sovyetler Birliği ile dostane ilişkiler sürdürmesi elbette beklenemezdi. Bu bakımdan Evren-Özal rejiminin maceracı dış politikası şaşırtıcı değildir. Asıl şaşırtıcı olan, bu maceracı politikanın içerden, siyasi muhalefet konumundaki güçlerden destek bulması, bu politikaların arkasında geniş bir **"milli mutabakatın"** oluştuğu görüntüsünün ortaya çıkmasıdır.

"Babasının oğlu gibi konuştuğu", yani askeri saldırıyı desteklediğini açıkça ilan ettiği için, yönetimin ve bütün sağ güçlerin sempatisini toplayan Erdal İnönü'nün ve partisinin tutumu üzerinde dikkatle durmak gerekiyor. Çünkü bu parti Türkiye'de **"Ana Muhalefet Partisi"** olarak anılıyor; ondan şu veya bu ölçüde bir demokratlık bekleniyor. Türkiye'de bugün demokratlığın en temel gereklerinden biri de, Evrenci güçleri tecrit etmek, onların iktidar olma koşullarını ortadan kaldırmaktır. Halbuki, izlenen maceracı, saldırgan ve şovenist dış politika her hangi bir **"ulusal endişeden"** kaynaklanmıyor, tersine **"ulusal endişe"** yaratacak nitelikler taşıyor. Ayrıca bu politika, kendine genişleme yolları arayan demokratik güçlerin mücadelesi üstündeki varolan baskıyı artırmaya doğrudan hizmet ediyor. Bu politikaya arka çıkmak, Türkiye'de halkın sorunlarına ve siyasi demokrasi talebine sırtını dönmekten başka bir anlama gelmiyor. DYP, RP gibi rejimle anlaşmazlıkları başka düzlemlerde oluşan partilerin tutumları başka, SHP ve DSP gibi, demokratik muhalefetin sosyal-demokrat unsurlarının tutumları başka sonuçlar doğurur. Hiç bir **"milli menfaat"** üzerine oturmayan bugünkü yönetimle **"milli mutabakat"** içinde olabilmek, halkın çıkarlarıyla **"mutabık bulunmamak"** olur.

Sosyal demokratların ve onlarla birlikte demokrat aydınların büyük çoğunluğu, rejimin militarist ve şoven politikalarına karşı çıkmaktan alıkoyan şey **"Türk şovenizminin"** şu veya bu şekli değil, bunun iyice sindirilmiş ideolojik ve politik mirasıdır. Bu denli köklü bir şovenizm, nicel genişliği ne olursa olsun, demokratlığın **"niteliğini"** sakatlamakda, bununla da kalmayıp tutarlı antimilitarist olmayı engellemektedir. Lafta antimilitarist görünüp her fırsatta militarizmin değirmenine su taşımak, şeklen **"sivil"** görünüp sivilliği bir **"kostüm meselesi"** olarak anlamak Türkiye'de sadece sağ güçleri değil, kimi **"ilerici"** kesimleri de içeren **"kalıtımsal"** bir rahatsızlıktır ki bu, ülkedeki demokratikleşme süreçlerinin önünü bugün tıkadığı gibi, geçmişte de tıkamıştır; üstesinden gelininceye kadar da tıkayacaktır.

Evren ile Özal'ın, içdeki yaptıklarının aynısı olan dışta yaptıklarını alkışlayıp destekledikten sonra halkı demokrasi için uğraştığına inandırmak zordur. Şimdiki suskunluk ve onay militarizmi azdıracak, **"milli mutabakat"** macera arayan rejime yeni saldırganlıklarında cesaret verecektir.

CİHAN ERDEM (PPKK)

IRAK KÜRDİSTANI'NA YAPILAN ASKERİ SALDIRILAR PETROL BÖLGESİNİ İŞGAL PROVALARIDIR

12 Eylül rejimi altında, büyük tekelci Türk burjuvazisi, muazzam oranda büyüdü, güçlendi. İç pazarın daralması, büyük tekelleri dış pazarlara açılmaya, buralara mal ve sermaye ihracında bulunmaya yöneltti. Bunun içindir ki, 12 Eylül yönetimi, dış pazarlara açılmayı gerektiren ekonomik bir politika izliyor.

En bağnaz siyasal gericiliği temsil eden bu yönetim döneminde, bir çok gerici Arap ülkesiyle ekonomik-ticari anlaşmalar yapılmış ve bu ülkelere, önemli oranda mal ve sermaye ihracında bulunan büyük tekelci burjuvazi, ortadoğu pazarlarının sömürülmesine ve buralardah daha fazla pay kapma yarışına aktif olarak katılmıştır.

Yine 12 Eylül döneminde Türkiye'de askeri sanayi kompleksi muazzam oranda büyümüş ve bu meyanda, ordu karması militarist tekeller, tehlikeli biçimde, sahaya fırlamışlardır. Bu anlamda, diktatörlüğün dış politikada maceracı, ama yalnız maceracı değil, aynı zamanda yayılmacı, istilacı bir siyaset izlemesinin nesnel objektif nedenleri vardır.

Faşist diktatörlük, daha önce Irak Kürdistanı'na dört kez askeri saldırı düzenledi. Geçtiğimiz günlerde, resmi açıklamaya göre 30 jet savaş uçağının, çok sayıda helikopterin ve askeri birliklerin katıldığı hunharca bir saldırı daha gerçekleştirildi. Daha önceki saldırılarda olduğu gibi, yine **"gerekçe"** T.Kürdistanı'ndaki kimi eylemler bahane olarak gösterilip kamuoyu yanıltılmaya olayın gerçek yüzü, sıcak takip, **"terörist"** avı demagojileriyle gizlenmeye çalışıldı.

Oysa ki, bu son askeri saldırı, daha önceki saldırıları tamamlar nitelikte ve başka amaçlara yöneliktir. Altı yıldır süren, İran-Irak savaşının, Saddam Hüseyin diktatörlüğünün aleyhine sonuçlanma ihtimalinin ağırlık kazanması, Irak Kürdistanı'nda, Kürt ulusal demokratik güçlerinin olumlu yakınlaşmaları ve bu bölgede etkili bir güç konumuna gelmeleri, Türkiye petrol ihtiyacının yüzde 40'ını karşılayan Kerkük-Musul bölgesinin, Kürt güçlerinin denetim ve yönetimine geçme ihtimalinin devamlı yükselmesi, büyük tekelci Türk burjuvazisini ve diktatörlüğü oldukça tedirgin ediyor.

Şimdiye dek yapılan askeri saldırıların tümü, Saddam diktatörlüğü ile işbirliği halinde yapıldı. Faşist diktatörlüğün amacı, Irak Kürdistanı'nda olası bir Kürt devletinin, kendisi açısından yaratacağı **"tehlikelerden"** hareketle, Kürt ulusal demokratik güçlerini sindirmeye, ezmeye, yoketmeye yönelik olduğu gibi; Kerkük, Musul petrollerini ele geçirmeye ve bu bölge'e yerleşmeye de yöneliktir.

Faşist diktatörlüğün izlediği yayılmacı-saldırgan politikanın nesnel koşullarının zorlaması, Kerkük-Musul üzerinde **"tarihten gelen"** hak iddiaları ve bir de bu bölgede yaşayan sözde **"bir buçuk milyon Türkün kötü durumu"**, istikbali gibi demagojik propagandaların kitleler üzerindeki etkisi ve yarattığı atmosfer ayrıca tekel dışı burjuva kesimlerin büyük bir bölümünün, diktatörlüğün bu politikasına yatkın olması; öte yandan ABD' nin bu yöndeki kışkırtmaları, Türk ordusunu Kerkük-Musul macerasına büyük bir hızla sürüklüyor.

Tüm dünyaca Kürt halkının binlerce yıldır üzerinde yaşadığı toprakların bir parçası olarak bilinen, yeraltı ve yer üstü tüm zenginlik kaynakları ile Kürt halkına ait olan, ancak şu anda sömürgeci Baas yönetiminin kontrolünde bulunan Kerkük-Musul bölgesinin askeri işgal hazırlıklarının yanı sıra, aylardır Türk basınında, radyo-televizyon yayınlarında, şoven şartlandırmalar eşliğinde, işgal eylemine kılıf bulma yönünde, yoğun bir kampanya sürdürüldüğü bilinmektedir. Ayrıca demagojik propagandalarla, işgale destek yönünde, kamuoyu oluşturulmaya çalışıldığı bilinen bir gerçektir. Bu kampanyaya, rejimin has uşağı Kâmran İnan gibi Kürt egemen çevrelerinin hararetle destek vermesi, altı çizilmesi gereken başka bir gerçektir. Diktatörlüğün bu girişiminin, ABD'nin Ortadoğu'ya yönelik planlarıyla uyum içinde olduğu, ayrıca belirtilmesi gereken başka bir husustur.

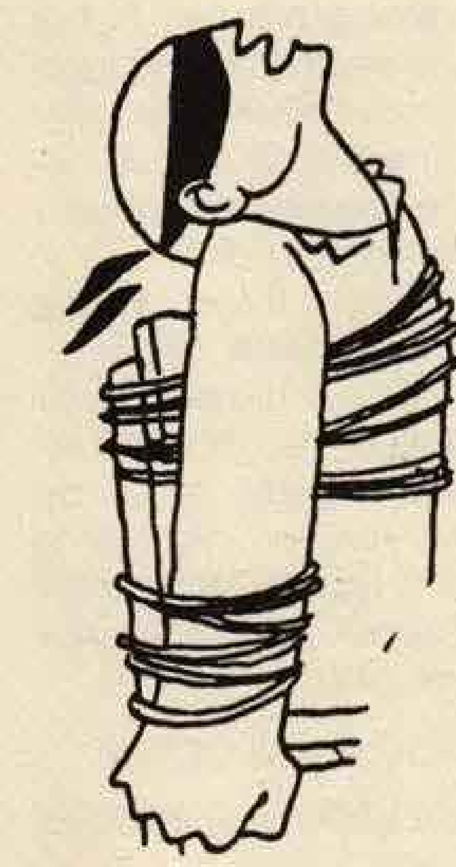
Emperyalizme ve işgalciliğe karşı, barış ve demokrasi gücü oldukların, sakız gibi çiğneyen ve kendilerini solcu, Kemalist olarak niteleyen ve, kendilerini sosyal demokrat sözcüğü ile maskeleyen kimi çevrelerin, diktatörlüğün bu yöndeki politikasını bir birleyile adeta yarışırcasına, açık veya çekinkence desteklemeleri, neyle, nasıl açıklanabilir? Bu, Kemalizmin, Kürt halkına ve onun ulusal demokratik haklarına, iflah olmaz düşmanlığı değil de nedir? En koyu şovenizm girdabına takılıp kalmakla, ırkçı, faşist politikalara hizmet etmekle, burjuva anlamda da olsa, demokrasi mücadelesi verilemez.

Diktatörlüğün bu maceracı politikasına karşı çıkılmalı, Irak Kürdistanı'na yapılan askeri saldırılar durdurulmalıdır. Her defasında yüzlerce savunmasız Kürt emekçisinin, yurtseverinin katledilmesinde, Türkiye emekçi halkının hiçbir yararı yoktur ve olamaz.

Türkiye'ye ve bölgeye demokrasinin ve barışın egemen olması, önemli ölçüde Kürt halkının ulusal demokratik haklarına kavuşmasıyla olanaklıdır. Bunu önemsemiyen, yok sayan, veya buna karşı olan bir anlayış ve böylesi bir yaklaşım demokratik olmayacağı gibi, ülke, bölge ve dünya barışına da katkıda bulunamaz.

İşkenceciler cezalandırılmalı, cunta kayıpların hesabını vermelidir

Son zamanlarda 12 Eylül rejimi altında kaybolanlarla ilgili yasal basında, geniş açıklamalar yer aldı. Cuntanın, iktidara el koyduğu tarihten günümüze dek, rejimin görevlileri tarafından alınıp götürülen ve kendisinden bir daha haber alınamayanlarla ilgili belgeli, detaylı bilgiler, daha önce de kamuoyuna yansımıştı. Bu vahşet verici olay toplumun hemen hemen tüm kesimlerini öylesine etkiledi ki, SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar'ın, Sıkıyönetim Mahkemelerinin dava tutanaklarından derlediği ve 253 kişiyi kapsayan bir dosya ile konuyu, Meclis'e götürerek baş sorumlu olan 12 Eylülcüleri, olay hakkında kamuoyuna açıklamada bulunmaya zorladı.

Ne var ki, işkenceci rejimin baş sorumluları, her zaman olduğu gibi bu konuda da gerçekleri açıklama yerine, yine çeşitli demagojilerle kamuoyunu yanıltmaya, aldatmaya çalıştı. Ancak Evren-Özal diktatörlüğünün yanıltıcı tüm çabalarına rağmen, halklarımızın en acılı ve kanayan yaralarından biri olan kayıplar olayı, güncelliğini hâlâ en canlı bir şekilde korumaya devam ediyor.

Gözaltına alınıp da kendisinden bir daha haber alınamayan, işkencede öldürülen, kaçarken vuruldu süsü verilen, işkence sonucu sağlığını yitirerek, cezaevlerinde ölüme terk edilen, yine cezaevlerinde açlığa itilerek ve işkencehane pencerelerinden atılarak vs. öldürülenlerle ilgili isim listeleri, her geçen gün daha çok kabararak basına yansıyor. Şimdiye kadar, bu listelerde yer alanların sayısı 800 civarındadır. Ancak mevcut listelerde her geçen gün yeni isimlerin yer alması, olayın korkunç boyutunun çok daha geniş olduğu gerçeğinin bir ifadesidir.

Ayrıca geçtiğimiz şubat ayı içinde, basına yoğun bir şeilde yansıyan işkence haberleri, İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı'nın konuya ilişkin basına yaptığı açıklama, SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar'ın, konuyu meclise götüreceğini açıklaması ve en son olarak yargıtayın işkence ile ilgili verdiği karar, 12 Eylül rejimi altında yapılan işkencelerin hızından hiç bir şey kaybetmediğini, işkence tezgahlarının harıl harıl çalıştığını açıkça sergiliyor.

İnsan Hakları Derneği **"Baskı İşkence ve Cezaevi Komisyonu"**nun hazırladığı rapora göre, gözaltına alındıktan sonra ölüm nedenleri intihar olarak açıklananların sayısının 24, Emniyet Müdürlüğü, Karakol ve cezaevlerinde işkence sonucu ölenlerin 97, işkence sonrası gerekli tedavi yapılmadığı için ölenlerin sayısının 14, resmi açıklamada, çatışmada ölü olarak ele geçirildiği ileri sürülenlerin sayısının 4, cezaevlerindeki koşulları ve uygulamaları protesto etmek için ölüm orucu yaparken ölenlerin sayısının 10 olduğu belirtiliyor.

İnsan Hakları Derneği Genel Başkanı Nevzat Helvacı, düzenlediği basın toplantısında, **"İşkenceden 149 kişinin öldüğünü, işkence sonucu çok sayıda insanın sakat kaldığını, bir çok kişinin ise delirdiğini açıkladı. Bir çok yabancı ajans muhabirlerinin de hazır bulunduğu basın toplantısında Helvacı: "İşkencede öldürülen 149 kişinin ölüm biçimleri, öldürüldükleri yer, ölüm tarihlerini içeren listeyi Cumhurbaşkanı'na, TBMM Başkanlığı'na, siyasi parti başkanlarına, ayrıca Adalet ve İçişleri Bakanlığına"** gönderdiklerini belirterek, **"işkencelerin en yoğun olduğu Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde, tüzüğün İçişleri Bakanlığı'nda onaylanmadığı için, şube açamadıklarını"** ifade etti. N. Helvacı açıklamasına şöyle devam etti: **"İşkencelerin azaldığı iddiaları doğru değildir. Azalma nedeni, gözaltına alınanların azalmasından ileri gelmektedir. İşkenceler aynı hızla sürmektedir."**

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar, işkence olaylarını meclise tekrar götüreceklerini açıklayarak **"İçişleri Bakanı, işkence sırasında ölenlerin sayısını 15 olarak açıklamış, bu konuda soruşturma açıldığını belirtmişti. Şimdi bu sayının 100 ü aştığını öğreniyoruz. Caniliğin, ilkelliğin ve vahşetin hesabını soracağız."** dedi.

İşkence olaylarının artması üzerine Türk Tabipler Birliği, **"Hipokrat Andı"**nı ve **"Tıp Meslek Ahlak Tüzüğü"**nü, hekimlerin işkenceye katılmalarını ya da yardımcı olmalarını önleyecek şekilde yeniden düzenlemeyi kararlaştırdı.. 12 Eylül rejiminin örgütlediği ve çalıştırdığı işkence tezgahları, toplumu öylesine derinden etkiliyor ki, 2000 bin yıllık Hipkrat Andi'nin değiştirilerek yeniden düzenlenmesini gündeme getirdi.

Yargıtay, işkencenin bireysel bir suç olmadığını, bir devlet suçu niteliğinde ele alınması, yani işkence suçundan devletin sorumlu tutulması gerektiğini açıkladı.

Şimdi rejimin elebaşlarına sormak gerekir: 12 Eylül rejiminin başlangıcından beri, onbinlerce insan işkence tezgahlarından geçirilirken, yüzlerce ilerici yurtsever bu tez-

Devamı 7. sayfada

Kürtçe isimler değiştiriliyor

Sıkıyönetim komutanlıkları, valilikler, emniyet müdürlükleri, jandarma, komando ve öteki kurumlarıyla Evren-Özal diktatörlüğü Kürdistan'da neler yapmıyor ki. Hem de şu ünlü! **"demokrasiye geçiş süreci"**nde. Doğrusu insan bütün bunları öteki **"icraat"**ıyla birlikte değerlendirdiğinde, faşist diktatörlüğün yaptıklarının Reagan tarafından neden hayranlıkla karşılandığını daha iyi anlıyor.

Örneğin, şu Bitlis Emniyet Müdürlüğü'nün yaptıklarına bakın. **"Ülke ve millet bütünlüğü"** konusunda, devletin tüm emniyet örgütü gibi **"hassas"** olan müdürlük, kolları sıvayıp nüfus kütüklerini tarıyor ve **"Türkçe gramere uymayan"** isimleri saptama başarısına ulaşıyor. Sonra da **"Kürtçe İsimler"** başlığını taşıyan bir rapor hazırlayıp **"gereği"** için savcılığa veriyor. Elbette böyle yapacaktı, boşuna o kadar çaba sarfetmiş değildi ya.

Ancak Bitlis Savcısı hemen dava açma yoluna gitmiyor ve Ankara Cumhuriyet Savcılığı'nın görüşünü alma gereği duyuyor. Ankara'daki savcılık ise konunun İçişleri Bakanlığı'nı ilgilendirdiğini düşünerek işi oraya havale ediyor. Bakanlık bu konuda bir **"bilirkişi"** heyeti görevlendiriyor. Ve nihayet **"bilirkişi heyeti"** hazırladığı 7 Ağustos 1986 tarihli raporunda isimlerin Türkçe olmadığını bir kez daha keşfederek, bu durumu 1587 sayılı yasanın 16. maddesi ile bu yasanın uygulanmasına ilişkin yönetmeliğin 77. maddesine aykırı buluyor. Sonrası ise belli. Bitlis'te çocuklarına Kürtçe isim vermiş olan ailelerden adresleri saptanabilenler şimdi mahkemedeler.

Burada en başta dikkati çeken nokta şu: Bitlis Savcılığı, Emniyet Müdürlüğü'nden gelen rapora dayanarak hemen dava açmıyor, Ankara C.Savcılığı' na soruyor, o da İçişleri Bakanlığı'na havale ediyor vs. Yani devlet daireleri açıkça çekingenliğe düşüyor, topu birbirlerine atma yoluna gidiyorlar. Oysa Kürtçe isimler öteden beri savcıları hemen harekete geçiren bir durumdur. Onlar bu konuda adeta koyun görmüş aç kurt gibiler. Bugüne kadar **"milli kültür"**e, **"örf ve adetlere"** aykırı, ve **"kamuoyunu inciterek"** nitelikte olduklarını gerekçesiyle Kürtçe isimlerle ilgili açılıp sonuçlandırılmış pek çok dava var. Bizzat Bitlis'te, hem de daha cuntadan önce açılmış dava dosyaları arşivlerde duruyor. Öyleyse içerisine düşülen bu tereddüt nerden kaynaklanıyor? Açıktır ki bu, iç ve dış kamuoyunun demokrasi ve insan hakları konusunda verdiği mücadelenin bir sonucudur. Her şeye rağmen devlet kurumları artık kamuoyunun tepkisini hesabetmek zorunluluğunu hissediyorlar.

Öte yandan Kürt halkının çocuklarına Kürtçe adlar koymasının önündeki engeller sadece bununla mı sınırlı? Yani sadece mahkemelerde davalar açılarak mı buna engel olunuyor? Değil elbette. Açılan davalar, bu alandaki baskıların, engellemelerin oldukça küçük bir bölümüdür. Asıl güçlükler daha çocuk doğarken nüfus dairelerinde başlıyor. Nüfus memurları, hiç bir yerde Kürtçe isim kabul etmiyorlar. Üstelik bunun bir de **"yasal dayanağı"** var. Yukarıda bahsedilen 1587 sayılı yasanın 16. maddesi ile, ilgili tüzük hükümleri doğrudan doğruya Kürtçe isimlerin yasaklanmasına ilişkindir. Eğer nüfus dairelerinin engellemelerine karşı direnme cesareti gösterenler olursa, kuşkusuz onların hakkından da karakollar, işkencehaneler gelir. Daha geçen' yıl, güya çocukları aşılamak amacıyla yürütülen kampanya sırasında Mardin' de kaç baba çocuğunun ismi Kürtçe olduğu için dayaktan geçirildi. Yabancı ülkelerde doğan Kürt çocuklarına Kürtçe isimler verilmesini engellemek için, ilgili dairelere konsolosluklarıı eliyle isim listeleri sunanların, Kürdistan'da bu zorbalığı hangi ölçülere vardıracağını tahmin etmek güç olmasa gerek.

Ama şu da bir gerçektir ki, burjuva iktidarların Kürt halkına karşı yürüttükleri terör hangi şekle bürünürse bürünsün karşıtını da getiriyor. Onlar içerde ve dışarda kamuoyunun gözü önünde hergün bir daha teşhir oluyor, gülünç duruma düşüyorlar.

Bir rejim düşünün ki bir ulusun, çocuklarına dilediği ismi koyması hakkını gaspediyor. Bir yasalar manzumesi düşünün ki onda insan isimleri **"milli kültür"**e, **"örf ve adet"**lere aykırı bulunuyor. Öyle bir **"milli kültür"**, öyle bir **"örf ve adet"** ve öyle bir **"kamuoyu incitme"** mantığı ki doğayı, sevgiyi, barışı ifade eden kelimelerle çelişkilidir. Açıktır ki eğer **"Roja Welat"** (yurt güneşi), **"Zozan"** (yayla), **"Bınevş"** (menekşe), **"Evin"** (sevgi), **"Cem"** (çay, nehir) gibi isimler bir **"kültür"**e, **"örf ve adet"**lere aykırıysa, bu demektir ki en başta bunların dayandığı ırkçı şoven anlayışı iflas etmiş ve tarihin çöplüğüne atılmasına fazla zaman kalmamıştır.

Ve elbette adına **"milli kültür"**, **"örf ve adet"** denilen bu şeylerin emekçi Türk halkıyla da bir ilişkisi yok. **"İncitilecek"** denilen kamuoyu da yine Türk kamuoyunun ezici çoğunluğu değil. Bu **"ahlak"** ile **"örf ve adetler"** bir avuç zorbaya aittir. Bu **"kamuoyu"** da bir avuç sömürücü azınlıktan başkası değil. Halklarımız bu yüz karası duruma, bu baskı ve terör düzenine kendi elleriyle son verecekler.

Faşizmin suçlarından biri daha: 39 ton kitap imha edildi

12 Eylül rejiminin gizli saklı suçları tek tek ortaya dökülürken, geçtiğimiz haftalarda bir suçu daha açığa çıktı. 1980 yılından bu yana, mahkemelerce verilen müsadere kararları gereğince 39 bin 28 kilo ağırlığındaki kitap, dergi, günlük ve haftalık gazete 18 Aralık 1986 günü 5 kamyona yüklenerek Türkiye Selüloz ve Kağıt İşletmeleri Müessesesi'ne (SEKA) götürüldü ve 126 cins kitap, 38 aylık ve haftalık siyasi derginin 80 sayısı, 23 ayrı magazin derginin 60 sayısı ve bir kısım günlük gazete imha edildi.

Yarıya yakın bölümünde "sol kitaplar", "sol yayınlar" ibareleri bulunan 336 maddelik ve 9 sayfalık imha edilen yayınlar listesi, "komünizm propagandası yapmak", "bölücülük yapmak", "yasanın suç saydığı fiili övmek" gibi suçlamalarla haklarında dava açılmış kitapları içeriyor. İmha edilen yayınların arasında tanınmış yazarların kitapları ve klasiklerle birlikte, takvimler, ansiklopediler, kartpostallar ve broşülerde yer alıyor. Sözkonusu yayınların yazarları, çevirmenleri ve yayımcıları ise onlarca yıllık ceza istemiyle hala yargılanmaktalar.

SEKA fırınlarında imha edilen ve bir kısmı da toplatılarak imhaya hazır bekletilen yayınların arasında Türkiye İşçi Partisi'nin 1977 yılı takvimi, Cumhuriyet Dönemi Ansiklopedisi'nin 58. sayısı, Map of the Europa, The World, Atlas De Poche Larousse gibi atlaslar, Ana Britannicia ansiklopedisinin 2. sayısı, Nokta dergisinin işkenceci polis Sedat Caner'in itiraflarının yer aldığı 2 sayısı, Tombulun Türküsü aslı kaset ve Zülfü Livaneli'nin bir kasetin yanısıra, şu kitap ve dergilerde var: Çizgilerle Nazım Hikmet, Dünya Çocukların Olacak, Darağacında Üç Fidan, Faşizmin Yargılanması, İşçiler Nasıl Sömürülüyor? Olaylı Yılla ve Gençlik, Ozan Dolu Anadolu, Sanat ve Edebiyat, Gözaltında Kaybolanlar, Dipten Gelen Dalga, Cinsel Yaşam, Bizim Lise, Şanlı 1 Mayıs, Cinsel Bilgiler Ansiklopedisi, Somut, Düşün, Yeni Çözüm dergilerinin değişik sayıları.

Yalnızca son üç buçuk yıl içinde hakkında toplama kararı verilen yayın sayısı ise 240. 240 yayının yazarları, çevirmenleri ve yayınevi sahipleri de halen ceza istemiyle yargılanıyorlar. Bilindiği gibi, 1984 yılı ocak ayında da, Bilim ve Sosyalizm Yayınları tarafından yayınlanmış 133 bin kitaba Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca el konulmuş ve SEKA'da yakılmıştı. Yayınevi sahibinin sözkonusu kitapların yakılmasıyla ilgili tutanak istemesi üzerine, sıkı yönetim komutanlığı tarafından verilen yanıtta ise, "Dava açma hakkı bulunmadığından komutanlık emri ve imha tutanağının verilmesine gerek görülmemiştir" deniyordu. 133 bin kitabın imhası ile ilgili dava halen sürüyor.

Faşizmin yeni bir suçunun daha açığa çıkması geniş kamuoyunda tepkiyle karşılandı. Cumhuriyet gazetesi yazarı Hasan Cemal, olayı "Kültüre karşı terör" olarak niteleyerek, "1980'lere damgasını vuracak nitelikte bir olay arandığı zaman, tarih, kültüre karşı yaşanan bu terör uygulamalarını birer birer kaydedecektir" dedi. SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar da, rejimin kültürden yoksun insanlar arzuladığını belirterek, tepkisini şu sözlerle dile getirdi: "Son kitap olayı aklımıza ister istemez faşist Nazi Almanyasını getirmektedir. Toplatılarak imha edilen kitapların içinde ansiklopedilerin de olması utanç vericidir. Kitap katliamına, kültür katliamına son verilmesini istiyoruz."

Diktatörük 12 Eylül'den bu yana bilinçli bir kültür düşmanlığı, bilim ve kitap düşmanlığı yürütüyor, depolitizasyon uyguluyor. Bu amaçla kozmopolitizm, Amerikan yaşam tarzı, yoz kültür ve ahlak anlayışı, pornografi yaygınlaştırılıyor. Savaşçılık, şövenizm ve terörizm propagandası yapılıyor. Bu girişimler emperyalizmin ideolojik saldırıları ve kültürsüzleştirme politikaları çerçevesinde yürütülüyor. Bu nedenle ilk, orta, lise kitapları gerici ve şovenist içerikte yeniden değiştirildi. Üniversitelerde bilim adına ne varsa yokedildi. Basın kara sansür altında alındı. Resim sergilerindeki tablolar bizzat Evren tarafından indirildi. Cunta başbakanının emriyle televizyon filmleri yakıldı. Yüzlerce ilerici, sol görüşlü insan "yasak yayın" bulundurduğu iddiasıyla gözaltına alındı, işkence gördü, sol ya-

Adana Cezaevi'nde açlık grevi

Adana cezaevinde bulunan 61 siyasi tutuklu 17 Şubat tarihinden itibaren, cezaevi yönetiminin baskılarını, havalandırma süresinin azlığını, yemeklerin kötü olması ve bulundukları **"Müşahade"** koğuşlarındaki sağlıksız koşulları protesto amacıyla açlık grevine başladılar.

Açlık grevinde olan siyasi tutukluların **"Havalandırma süresinin azlığına ilişkin taleplerine karşılık cezaevi yönetimi "siyasilere ayrı koğuş vermiyoruz. İç nizamnameler var. İstiklal marşı söylenmesi, tek tip elbise giyilmesi gibi.. Diğer mahkumlarla birarada kalmaları halinde bu kez öbürlerini de disipline edemiyoruz. Burası zaten cezaevi değil tutukevi, bu nedenle siyasi mahkumları ikişer kişilik müşahade odasına alıyoruz. Ancak her an diğer mahkumların yanına alabiliriz" diye açıklamada bulundu.**

Hatırlanacağı gibi Adana cezaevinde bu açlık grevi ilk değil. 29 Ocak 1986 tarihinde 300 kişi açlık grevine gitmişti. 300 kişinin başlatmış olduğu açlık grevindeki istemler yaklaşık olarak bugünküyle aynıydı. "Cezaevlerindeki tüm baskı ve işkencelerle hücrelerin kaldırılmasını Adana cezaevinin diğer çeşitli cezaevleri gibi 'modernize' edilmesi, eskiden tuvalet olarak kullanılan odaların hücre haline getirilmemesi" vb. gibi istemler yer alıyordu.

Grevcilerin bu istemlerini cezaevi yönetimi kabul etmişti. Fakat bir yıl sonra siyasi tutuklular aynı istemlerle tekrar açlık grevine gitmek zorunda kaldılar.

29 Ocak 1986 tarihinde başlayan açlık grevinde tutuklu ve hükümlülerin yakınları ve kamuoyunun verdiği destek, grevcilerin dirençleri, istemlerinin kabul edilmesini sağlamıştı.

17 Şubatta başlayan açlık grevinde de, verilecek destek oranında başarının sağlanacağı unutulmamalı.

Faşist cunta bugüne kadar uyguladığı terörle nasıl ki cezaevlerindeki siyasi tutuklu ve hükümlüleri susturamadıysa bundan sonra da susturamayacaktır.

Cezaevlerindeki direnişçilere destek vermek her demokratın, hümanistin kaçınılmaz görevidir.

Ajanlık teklif ediyorlar!

"Bizimle çalışacaksın, başka çaren yok. Benden kurtulamazsın. Kafanı kırarım. Yurttan atılırsın. Devlet Güvenlik Mahkemesinde tanıdığımız var, seni uzun süre içerde tutarız. Eğer kabul edersen, yurtta herhangi bir sorunun olmaz. Yemeklerin bedava olur. Sınıfını geçersin. Sana para veririz. Bundan sonra yurtlarda neler olup bittiğini, derneklerde ne gibi kararlar alındığını bize bildireceksin."

Geçtiğimiz yılın kasım ayında üniversite öğrencilerinin YÖK'e karşı yükselttikleri mücadele sırasında, öğrenci gençliğin birlik ve mücadelesini geriletme amacına yönelik saldırılarından yalnızca biri de, öne çıkan öğrencilere baskı ve tehditle polis hesabına ajanlık yapmaları yönündeki tekliflerdi. Yukardaki "teklif" OTDÜ öğrencisi Mustafa Bayer'e yapılmış ve öğrencinin böyle bir onursuzluğu reddetmesi üzerine de, öğrenci yurttan atılmış ve uzun süre tehdit edilmişti.

Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Öğrenci Derneği kurucularından İbrahim Kasaba da, kendilerini MİT mensubu olarak tanıtan kişilerden aldığı teklifi şöyle ifade ediyor: "Yakında okullar açılacak, dernek faaliyetleri başlayacak, seminerler verilecek, gruplaşmalar olacak. Biz seni seçtik. Bütün bunları bize anlatacaksın." İzmir'den bir öğrenci Y.B.'ye önerilen ise ajan-provakatörlük. Y.B.'den, "okul ve dışarıda tanıdığın ve bizim tanıştıracağımız kişilerle ilişki kurup, bizim korumamız altında eylemlerde bulunacaksın. Can güvenliğin bizim tarafımızdan sağlanacak, her türlü maddi ve silah yardımı yapılacak. Okulda ve dışarıda bildiri dağıtmak, ajitasyonda bulunmak gibi eylemlerin olacak." biçiminde "teklif" yapılmıştı. Y.B.'nin teklifi kabul etmemesi durumunda aldığı tehdit ise, "intihar süsü verilmiş ölüm" ve "sıkıyönetim mahkemelerinde süründürülmek" idi.

Diktatörlüğün varolan ve gelişebilecek yığın hareketlerini denetim altında tutma, provoke etme, geriletme girişimlerine hizmet eden ajanlık teklifleri öncü kadroları sindirme, etkisizleştirme ve güvensizlik yaratmayı da amaçlıyor. Diktatörlük öğrenci derneklerine dinleme cihazı yerleştirmekle yetinmemekte, toplumsal muhalefeti denetim altında tutabilmek için her yere göz ve kulak yerleştirmeye çalışmaktadır.

Ajanlık teklifleriyle güdülen amaç kapsamlıdır. Çıkarılan pişmanlık yasasıyla cezaevlerindeki ilerici, devrimci, yurtsever tutukluları muhbirliğe zorlayan diktatörlük bununla yetinmemekte, insanlık dışı koşullarda cezaevlerinde yatan politik tutuklulara dışarı çıktıktan sonra baskı ve tehditle ajanlık önermekte, değilse uzun süre izlemekle, işsiz ve aç bırakılmakla tehdit edilmektedir. Bu nedenle cezaevinden çıkan ilericiler çeşitli nedenlerle gözaltına alınıyor, polisle işbirliği yapmaya zorlanıyor. Bunların büyük çoğunluğu ağır baskı ve tehditleri göze alarak bu onursuzluğu reddettiğinde ölümle tehdit ediliyor. Böylece ilericiler politik çalışmadan uzak tutulmaya, pasifize edilmeye çalışılıyor.

Yığın hareketlerini, ilericileri böylesine sürekli terör ve baskı ortamında tutma gayretleri, diktatörlüğün bütün toplum üzerinde büyük bir psikolojik baskı oluşturması amacıyla da bağlıdır. Örneğin bilgisayar operatörü Hasan Cengiz Yazar'dan, "aynı evde kaldığı öğrenci arkadaşları hakkında polise rapor vermesi" isteniyor. Fatma Sarıkamış'a, "Kocandan birşey çıkaramadık. Bari sen yardımcı ol. Al şu telefon numarasını, kocanla ilgili bir şey bulursan bize bildir." deniyor. Selahattin Sarıkamış'a, "Sen doğulusun, Sol örgütler hakkında bize bilgi getirebilirsin, işbirliği yapalım" deniyor. Ajanlık önerilen kişilerin büyük bir bölümüne de, "bizimle çalışan çok arkadaş var" deniyor ve MIT ve emniyetle bağlantı telefonu olarak da, İstanbul'da **1728181-2042** (Ferman), Ankara'da **235180-252**(Behçet), Muğla'da **1678** (Fethi) veriliyordu.

Ajanlık tekliflerinin korku ve panik yarattığını belirten Dr. Ataman Tangör şöyle diyor: "Bu bir terör mekanizmasıdır. Böyle bir davranış insanlık suçudur. Çağdaş demokratik olduğunu söyleyen bir ülkede böyle bir işleyişin olması af edilemez."

Ajanlık teklifi yapılan, "casusluk belgesi" imzalattırılmaya çalışılan insanların sayısının oldukça kabarık olması, diktatörlüğün tüm toplumu terör ve psikolojik baskı altında tutma amacı güttüğünü gösteriyor. Polis yasası, muhbirlik yasası, güvenlik soruşturması, fişleme, sokaklara kameralar yerleştirme, derneklere dinleme cihazları koyma ve ajanlık teklifleri 1982 Anayasasıyla çerçevesi çizilen rejime uygun, güdümlü bir toplum yaratma çabalarının tek tek araçları oluyor.

Rejim işkenceyi, baskıyı, devlet terörünü, korkuyu, ekmek kavgasının, demokrasi kavgasının karşısına çıkarmaktadır. Bu kavgaların önünü açmak için bu terör, bu tehdit boşa çıkarılmalıdır.

Demokrasi güçleri gerilemek niyetinde değildir. Biraraya gelen ve birlikte olmanın gücünü gören herkes, diktatörlüğe karşı sesini şimdi daha kararlılıkla yükseltiyor.

TCK taslağına tepkiler artıyor

Yeni Türk Ceza Kanunu taslağı kamuoyuna açıklandı. Taslak başta düşünce suçlarına verilen cezalar olmak üzere halen yürürlükte olan TCK'nın gerici özünde hiçbir değişiklik yapmadığı gibi tersine düşünce suçlarının cezalarını da artırıyor. Acıklanan tasarıya birçok kuruluş tepki gösterdi. Ankara Barosu Yönetim Kurulunun açıklamasında;

"Devletin insan haklarına saygılı, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğunu Anayasa'ya yazmak yetmez. Bu ilkelerin hayata geçirilmesi, ceza yasası gibi temel yasaların hazırlanışlarında dikkate alınmalarıyla mümkündür" denildi.

1982 Anayasasında yer alan "Devletin insan haklarına saygılı ve demokratik olduğu" tespitinin laftan ibaret olduğu böylece yeni ceza yasası taslağında bir kere daha açığa çıkıyor.

TSG Genel Başkanı Oktay Kurtböke:

"İlk bakışta tasarıdaki basına yaklaşım, ülkemizi yönetenlerin kafa yapısını yansıtıyor; Okumayan tartışmayan, sadece kendisine verilenle yetinen bir toplum yaratmak için var güçleriyle çalışıyorlar. 1980 den bu yana gerçekleştirilen her yasada çalışanlar olarak, basın olarak büyük kayıplarımız oldu. Bütün bunlar yetmedi. Şimdi kendilerini kafalarının gerisindeki düzene biraz daha yaklaştıran bu tasarı ile çıktılar karşımıza.

Halkımızı kimse sürekli olarak aldatamamıştır. Bu tasarıyı hazırlatanlarında, hazırlayanlarında gücü buna yetmeyecektir."

Prof. Çetin Özek:

"Bu model için mutlaka demokrasi kelimesini kullanmak gerekirse sıkı demokrasi demek gerekir. Bazı suç tiplerine ilişkin bilgileri genelinde değerlendirmek gerekirse ceza yasası taslağının, büyük ölçüde siyasal iktidarın eğilim ve tutkularını yasallaştırmaya yöneldiği hemen anlaşılıyor.

Bazılarının umutlarının aksine, benim ise şahsen beklediğim şekilde, düşünce suçları kapsamı genişliyor. Her yana çekilebilecek, kaypak, yaygın cezalandırma olanakları getiren yeni suç tipleri getiriyor. Kişi güvenliğini ve özgürlüğünü sınırlayan bu yöneliş içinde yaşadığımız siyasal ortamla uyumlu, demokratik ceza sorumluluk sistemi ile çelişkilidir."

Prof. Muammer Aksoy:

"141-142 ve 163. maddelerin yasada muhafazası ve cezalarının artırılması ise tasarıyı hazırlayanlara siyasal iktidarın düşünce suçu yaratmak, düşünceyi ve düşünmeyi en ağır suç olarak görmek konusunda görüş birliğinde olduklarını gösteriyor. Bu düşünce suçları için öngörülen cezalar Musolini döneminde bu türden suçlar için kabullenilen cezaların birkaç misline kadar varıyor."

SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar:

"Yeni ceza yasası tasarısıyla ANAP halka kırt katır mı yoksa kırk satır mı seçeneğini getiriyor. Öte yandan asıl ceza verilmesi gerekenlere ceza indirimi uygulanıyor. Yürürlükteki ceza yasası'nın 313. maddesinden yargılanan sağ eylemciler, 144. maddeden ceza alarak hapis yatan Kahramanmaraş olaylarının sanıkları, yurtdışına uyuşturucu madde kacakçılığı yapıpta bu eylemlerden dolayı Türkiye'de yargılananlarla, cinsel suçlar işlemiş suçlular yeni taslakla gizli bir affa uğratılmaktadır." dediler.

Bir ülkenin temel yasalarından biri olan ceza yasası, ülkedeki mevcut diğer yasalardan özelliklede anayasadan bağımsız olarak ele alınamaz. Bir ülkenin anayasasının temel özellikleri doğal ceza yasasınada yansıyacaktır.

Bu nedenle "Yeni ceza yasası" tartışması aynı zamanda "Yeni bir anayasa" tartışmasıdır. 1982 anayasası yırtılıp atılmadıkça ülkede çağdaş ve demokratik bir yasanın çıkartılması olanaksızdır.

Moskova Uluslararası Barış Forumu

14-16 Şubat tarihlerinde Moskova'da yapılan Uluslararası Barış Forumu dünyanın çeşitli ülkelerinden, kendi dallarında ün sahibi, tanınmış kişilerin katıldığı seçkin bir toplantı oldu. Siyaset, bilim ve sanat alanında bine yakın temsilcinin arasında Egon Bahr, Petra Kelly gibi siyasetçilerin; Frank von Hippel, John Galbraith gibi bilim adamları; Norman Mailer, Friedrich Dürrenmatt, Max Frisch, James Baldwind, Günther Wallraff, İsabel Allende gibi ünlü yazarların; Peter Ustinov, Gregory Peck, Markello Mastroianni, Hanna Schygulla, Claudia Cardinale, Shirley Maclaine, Sammy Davis, Milos Forman, Costa Gavras, Demis Roussos, Yoko Ono gibi sinema ve sahne dünyasının tanınmış isimleri bulunuyor.

Bu denli geniş bir katılımın sergilendiği forum, tüm insanlık açısından ortak noktayı vurguluyordu: Dünya nükleer silahlardan arındırılmalıdır; insanlık nükleer savaş tehdidinden kurtarılmalıdır.

Foruma katılan konuklara hitaben bir konuşma yapan SBKP MK Genel Sekreteri M. Gorbaçov, nükleer savaş tehdidinin yoğunlaştığı günümüzde "uluslararası ilişkilerin insanileştirilmesi"nin taşıdığı hayati öneme dikkat çekerek, "zihniyetin ve yaşama tarzının militarizasyonu, nükleer intihara giden yol üzerindeki tüm ahlaki frenleri güçsüzleştirmekte ve toptan kaldırmaktadır." dedi. Gorbaçov, nükleer silahlardan kurtulmanın, nükleer silahlar öncesi günlere bir dönüş anlamı taşımayacağını, aksine insanlığın nükleer silahsızlanmanın üstesinden gelmiş olmakla, daha güçlü olarak yoluna devam edeceğini kaydetti.

Konuşmasının başında insanların gelecekleri hakkında kafa yormaya başladıklarından bu yana ister istemez dünya ve insanlığın kaderi konusunun gündeme geldiğini belirten SBKP Genel Sekreteri Birinci ve İkinci Dünya Savaşları'nın deneyimleri üzerinde durduktan sonra, olası bir nükleer savaşın tasavvur edilemeyecek sonuçlara yol açacağını insanlık ve dünyanın topyekün yokolacağını bütün gerçekçiliğiyle gözler önüne serdi. Bunun akıllarda olmasının yeterli olmadığını vurgulayan Gorbaçov, "Evet, sorun gerçekten şudur: Ya politik düşünce zamanın gerçekleriyle uyum içersine girecek, ya da medeniyet ve yeryüzündeki yaşam sona erebilecek. "Gelişen barış bilincinden ve barış hareketinden övgüyle bahseden Gorbaçov Sovyetler Birliği'nde niteliği itibariyle devrimci dönüşümleri gerçekleştiği, Sovyet insanlarının büyük coşkuyla sosyalizmi geliştirmek için harekete geçtiğini ve bu nedenle de ülkesinin ve insanların kalıcı bir barışa ihtiyacı olduğunu ifade etti.

Gorbaçov toplumun yenileşmesinde ulusal olduğu gibi uluslararası gereksinimlerinde önemli bir rol oynadığını söyledikten sonra bundan sadece SSCB'nin, sosyalizmin değil tüm insanlığın yarar sağlayacağını belirtti. Gorbaçov, "biz daha çok sosyalizm istiyoruz, onun için daha çok demokrasiye ihtiyacımız var" dedi.

Nükleer silahlarda direnmenin günümüzde ahlaki değerlerle çelişkiye düştüğünün altını çizen SBKP Genel Sekreteri, insanlığın nükleer silahları yığmakla ve onları mükemmelleştirmekle ölümsüzlüğünü ortadan kaldırdığını ve ancak bu silahları yoketmekle ölümsüzlüğe tekrar kavuşabileceğini sözlerine ekledi. Hiçbir ülke yönetiminin, yargıç ve milyarlarca insanın suçlu olmadığını belirten Gorbaçov, bu nedenle insanlar hakkında ölüm fermanı vermeye kimsenin hakkı olmadığını vurguladı ve politikanın genel insanı ahlak değerlerinden koparılmasına son verilmesini istedi.

Silahsızlanmaya her ülkenin önce kendisinin başlaması gerektiğini öne süren Mihail Gorbaçov, Sovyetler Birliği'nin atom denemelerinin durdurulmasından, üç kademeli nükleer silahsızlanma önerisine, Reykjavik'teki cesur silahsızlanma tekliflerinden Avrupa'daki askersel gücünü azaltmasına kadar sayısız girişimlerinin kısa bir özetini yaptıktan sonra uluslararası güvenliğin ancak karşılıklı güven temelinde gerçekleşeceğini, bunun için işbirliği yapmak, ortak projeler gerçekleştirmek ve ortak adımları atmanın son derece önemli olduğu üzerinde durdu.

Reykjavik zirvesinin başarısızlıkla değil yeni bir geçit sağlanmasıyla sonuçlandığını, ancak karşı tarafta olumlu yaklaşsaydı nükleer silahsızlanmanın başlayabileceğini ifade ettikten sonra Reykjavik'le birlikte geri dönüşü olmayan yeni bir dönemin başladığını, ancak nükleer zincirlerden kurtulmak için çok daha fazla çaba harcanması gerektiğinin altını çizdi.

Gorbaçov konuşmasında NATO'nun nükleer caydırma politikasının bir tehdit politikası olduğunu geniş olarak anlattı. Bu tehdidin ciddi olması için sürekli varolan silahların denenmesine devam edileceğini, yeni silahların geliştirileceğini, yapılmış anlaşmaların bozulacağını ve silah dengesinin daima daha üst boyutlara tırmanacağını gözler önüne seren Gorbaçov, böylelikle giderek karmaşıklaşan silah sistemlerinin tesadüfi nedenlerden de olsa insanlığı bir felakete sürükleyeceğini hatırlattı. Bu nedenle Yıldız Savaşları projesine devam edilmesine, ABM Antlaşması'nın ayaklar altına alınması girişimlerini eleştiren Gorbaçov, bölgesel çatışmaların sona erebilmesi için tüm ülkelerin surumluluk duygusu içinde davranması gerektiğini belirtti. Gorbaçov konuşmasında uluslararası teröre karşı çıktıktan sonra, buna devlet terörüyle karşılık vermenin doğurduğu sonuçları ve yaratacağı çıkmazları sıraladı. İnsanların, kuşkularını, acı ve umutlarını Sovyetler Birliği olarak ciddiye aldıklarını da vurguladı.

Gorbaçov konuşmasını atom silahlarından arındırılmış bölge ve koridorların yaratılması, insanlığın karşısında duran silahsızlanma, çevre sağlığı, enerji gereksinimi, dış borçlar gibi önemli global sorunların çözümünde sağlıklı bir diyalog ve sıkı bir işbirliği temennisiyle bitirdi.

Sovyet moratoryumunun gösterdikleri

ABD'nin Şubat ayı başında başlattığı bir dizi yeni nükleer deneme 6 Ağustos 1985 tarihinden bu yana sürmekte olan tek taraflı Sovyet moratoryumunu sona erdirdi. Sovyet hükümeti 18 Aralık 1986 günü yaptığı açıklamada moratoryumun ABD'nin 1987 yılında yapacağı ilk nükleer denemeye kadar uzatıldığını açıklamıştı. Sovyet moratoryumunun zorunlu olarak son bulmasına yol açan ve 3 Şubat 1987 günü Nevada'da gerçekleştirilen deneme, ABD'nin 18 aydır sürmekte olan Sovyet moratoryumu süresince yaptığı 25. nükleer deneme oldu.

Sovyet moratoryumu, bir nükleer savaşın kazanılamaz olduğu, bir başka deyişle nükleer savaş tehdidinin dil, ırk, cins, milliyet vb. farkı gözetmeksizin bir bütün olarak insanlığın varlığına yöneldiği gerçeğinin her geçen gün geniş kitlelerin bilincinde yer ettiği günümüzde, tüm insanlığın nükleer silahlardan arındırılmış bir dünya istem ve özlemine verilen somut bir karşılık olmuştur.

Yürürlükte olduğu 18 ay boyunca Sovyet moratoryumu şu noktaların altını bir daha çizmiştir:

● Nükleer silahlanmanın günümüzde ulaştığı boyutlar, nükleer silahların daha fazla gecikilmeksizin ortadan kaldırılmasını tüm insanlık açısından bir var olma sorununa dönüştürmüştür. Bir nükleer savaşın önlenmesi, ancak nükleer silahlanmaya son verilmesi ve mevcut nükleer silahların ortadan kaldırılmasıyla mümkündür. İşte, nükleer denemelere son verilmesi bu doğrultuda vazgeçilmez bir adımı oluşturmaktadır. Çünkü nükleer denemeler yasaklanmadan yalnızca nükleer silahların azaltılması yolunda önlem almak, nükleer savaş tehdidini önlemeye yetmeyecektir. İndirim yapılsa dahi, geri kalan silahların modernizasyonu ve daha güçlü nükleer silahların, daha da yaygın -örneğin uzayda- kullanımı ve geliştirilmesi sözkonusu olabilecektir ve olmaktadır. Nükleer denemelerin durdurulması ve giderek tümüyle yasaklanması ise yeni nükleer silahların yapımını önleyecektir.

● Nükleer denemelerin sürdürülmesi yolunda ABD'nin gerekçeleri gerçekleri yansıtmamaktadır. Öyle ki, nükleer denemelerin mevcut silahların çalışıp çalışmadığını denetlemek için değil, yeni silah sistemleri geliştirmek üzere yapıldığı bilinmektedir. Öte yandan mevcut silahların işleyip işlemediğinin denetimi için, nükleer deneme yapmanın dışında, daha az masraflı, daha güvenlikli yollar vardır ve Sovyetler Birliği, istediği takdirde, bu konudaki "sırları"nı ABD ile paylaşmaya hazır olduğunu açıklamıştır.

● Yine, Reagan yönetiminin iddiasının aksine, nükleer denemelere son verilmesi halinde, bu durumun denetlenmesi mümkündür. Moratoryum sırasında Sovyetler meslektaşlarıyla birlikte Semipalatinsk'te gözlem yapan ABD'li bilimadamları bunu bir kere daha vurgulamışlardır. Sovyetler'in, hiçbir spekülasyona yol açılmaması için barışçı amaçlarla yapılanlar dahil tüm nükleer denemeleri durdurduğu moratoryum süresince, moratoryumun denetiminin nasıl mümkün olabildiği somut bir örnekle yaşanmış ve bilimadamları, Sovyet moratoryumunun ilk yılında ABD'nin açıkladığı üzere 15 değil, 18 nükleer deneme yaptığını belirlemişler ve Reagan yönetimi önceden açıklamadığı bu üç denemeyi, sonradan kabul etmek zorunda kalmıştır. Sovyet hükümeti, moratoryumun ve giderek tüm nükleer denemelere son verilmesi halinde bu durumun denetimi konusunda uluslararası işbirliğine hazır olduğunu her zaman açıklamıştır.

● ABD'nin Sovyet moratoryumuna katılmama konusunda ileri sürdüğü, bu alanda "geri kaldığı, nükleer denemelere gereksinim duyduğu" gerekçesi ise tümüyle asılsızdır. 16 Temmuz 1945 tarihinden 1 Ocak 1986 tarihine kadar bizzat Batılı kaynakların saptadığı üzere, ABD'nin yaptığı nükleer deneme sayısı toplamı, nükleer güce sahip diğer dört ülkenin -Sovyetler Birliği, Fransa, Britanya, Çin- yaptığı toplam deneme sayısından fazla olduğu gibi, ABD atmosferde, yeraltı ve sualtında yapılan denemelerin her birinde de en fazla nükleer deneme yapan ülke durumundadır.

Sovyet moratoryumu yürürlükte kaldığı süre boyunca ABD'nin NATO'lu müttefikleri F.Almanya ve Britanya'daki SPD ve İşçi Partisi gibi önde gelen siyasi partilerden, yüzlerce üyesiyle Bağlantısızlar Hareketi'ne, tüm dünyada nükleer silahlanmaya karşı sesini duyuran milyonlarca üyeli sendika, barış, kadın, gençlik ve meslek örgütlerine kadar en geniş biçimde destek gördü ve moratoryumun teknik bir sorun değil, siyasi bir karar sorunu olduğu açık seçik görüldü. 18 ay süren Sovyet moratoryumu bugün, tüm dünya halklarına, barış güçlerine mal olan siyasi ve askeri bir gerçekliktir.

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

kısa haberler

..DÜNYA'dan...DÜNYA'dan...DÜNYA'

● *İspanya'da çeşitli barış örgütleri, sol partiler, işçi sendikaları ve demokratik yığın örgütlerinin, "İspanya'daki Amerikan askeri üsleri sökülüp atılmalıdır" belgisiyle bir süre önce başlattıkları kampanya boyunca 200 bin imza toplandığı açıklandı. İmza kampanyasını örgütleyen kuruluşların temsilcileri başkent Madrit'de düzenledikleri basın toplantısında, İspanya topraklarında Amerikan üslerinin varlığının İspanya halkı, bölge ve dünya barışı için ciddi bir tehlike oluşturduğunu ve İspanya halkının önemli bir kesiminin artık bu tehlikeyi görerek, ülke topraklarındaki tüm Amerikan üslerinin varlığına son verilmesi istemini yükseltmeye başladığını söylediler. "Amerikan üslerine hayır" belgisini kısa bir süre içinde 200 bin İspanyalının imzalamış olmasını, bunun somut bir kanıtı olduğunu belirttiler.*

● *Etiopya'da, ülke tarihinin ilk demokratik anayasasıyla ilgili olarak halk oylaması yapıldı. Yeni anayasa oylamasına 18 yaşını doldurmuş bulunan bütün Etiopya yurttaşları katılabildi. Ulusal Oylama Komisyonu'nun yaptığı açıklamaya göre, ülkenin coğrafi konumu ve ulaşım zorlukları nedeniyle oylamanın genel sonuçlarının açıklanması birkaç haftayı alacak. Etiopya'da halkın onayına sunulan anayasa Etiopya'nın Demokratik Halk Cumhuriyeti ilan edilerek adım adım sosyalizmin kurulmasını öngörüyor ve geniş halk yığınlarına temel sosyal güvenceleri sağlıyor. Anayasa ayrıca, aktif barış politikasını Etiopya'nın devlet doktrini ilan ediyor.*

● *Afganistan Başbakanı Sultan Ali Keştmand, başlatılan ulusal barışma sürecinin Afgan halkınca desteklendiğini ve şimdiye kadar önemli başarılar sağlandığını bildirdi. Kabilde Reuter ajansına demeç veren Keştmand, son dönemde Pakistan ve İran'dan 20 binin üzerinde Afganlının ülkesine döndüğünü karşı devrimci silahlı grupların hükümet yetkilileriyle görüşmeler sonucu silahlarını teslim ederek köylerine döndüklerini söyleyen Afganistan başbakanı 25 Ocak günü ilan edilen af nedeniyle binlerce kişinin serbest bırakıldığını kaydetti.*

Öteyandan, Washington Post Gazetesi, Amerikan yönetiminin Afganistan hükümetinin ulusal barışma önerisini kabul etmeyen karşı devrimci gruplara büyük miktarda 'Stanger' füzeleri vermek istediğini yazdı. Gazete Amerikan yönetiminin geçen yıl bu gruplara karadan-havaya 'Stanger' füzelerinden 150 tane verdiğini hatırlatarak, Washington'da Afganistan'daki son gelişmelerden hiçte memnun olmayan çevrelerin bulunduğuna işaret etti.

● *13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali Uluslararası Hazırlık Komitesi'nin Moskova'daki I. oturumuna katılan delegeler, değişik politik, ideolojik ve dinsel görüşten gençlik ve öğrenci örgütlerini, festival hareketinin barışçı gelenekleri doğrultusunda, hazırlıklara başlamaya çağırdı. Oturumdan sonra yayınlanan bildiride, harcanan bütün çabalara karşın nükleer savaş tehlikesinin bütün insanlık için başlıca tehdid olarak varlığını sürdürdüğü günümüzde genç nesillerin barış ve silahsızlanma için ortak eylemlerinin son derece zorunlu olduğu belirtildi. Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti'nin başkentinde yapılması kararlaştırılan 13. Dünya Gençlik ve Öğrenci Festivali'nin belgisinin "Antiemperyalist dayanışma, barış ve dostluk için" olduğu kaydedilen bildiride, bu belginin dünya gençliğinin özlemini dile getirdiği belirtildi.*

● *Güney Kore'nin başkenti Seul'da, diktatör Chan Du Hwan rejimine karşı yığınsal gösteriler yapıldı. Bir öğrencinin polis karakolunda işkenceyle öldürülmesini protesto eden onbinlerce genç, öğrenci, işçi ve memur, diktatör Chan Du Hwan'ın istifa etmesini ve G.Gore'deki Amerikan birliklerinin geri çekilmesini istedi. Polisin halka saldırması üzerine yer yer sert çatışmalar çıktı. Rejimin seferber ettiği 120 bin polis yaklaşık bin kişiyi tutukladı. 700 kişinin poliste ifadesi alındı ve haklarında dosyalar açıldı.*

● *Haiti'de diktatör Duvalier'in alaşağı edilmesinin yıldönümünde Başkent Port O Prince'de ve ülkenin öteki büyük kentlerinde yığınsal gösteriler yapılıyor. Çeşitli muhalefet güçlerinin çağrısı üzerine Haiti'nin başkentinde yapılan gösterilerde bugünkü cunta hükümetinin eski diktatör Duvalier'in halk düşmanı politikasını sürdürmesi, hükümette hâlâ Duvalier taraftarlarını bulundurması protesto edildi. Protesto gösterilerine katılanlar, cunta hükümetinin istifasını ülkede en yakın bir sürede demokratik seçimlerin yapılmasını, politik tutuklular için genel afın çıkarılmasını, demokratikleşme süreci içine girilmesini istiyorlar.*

● *Lübnan Komünist Partisi 5. Kongresi çalışmalarını tamamladı. 300 delegenin ve çeşitli ülkelerden konuk delegasyonun katıldığı kongrede Lübnan Komünist Partisi Genel Sekreteri George Haui, Merkez Komitesi'nin çalışma raporunu okudu. Raporda, Lübnan komünistlerinin Israil işgalcilerine karşı, ülkenin önemli bir kesiminin Israil işgalinden kurtarılması, Lübnan devletinin varlığının korunması, ülke sorunlarının çözüme kavuşturulması için verdikleri özverili savaşıma büyük bir değer biçiliyor.*

Kongre'den önce bir kaç ay boyunca 20 bin komünist ve sempatizan tarafından ve öteki demokratik güçler arasında tartışılan raporda, ülkenin içinde bulunduğu bunalımdan sağlıklı bir biçimde çıkarılması için tüm ulusal demokratik güçlerin tek bir cephede birleşmesinin kaçınılmaz bir zorunluk olduğu vurgulanıyor, bu güçlere çağrı yapılıyor.

Türk ordusu Irak Kürdistanı'na bir kez daha saldırdı

Baştarafı 1. sayfada

saldırının boyutunu ifade etmekten uzaktır.

Faşist yönetim Irak Kürdistanı'na saldırının **"eylemci ayrılıkçı güçlere karşı yapıldığı"** açıklamasında bulundu. Bir an için bu açıklamayı 'doğru' kabul edelim. Diyelim ki Irak Kürdistanı'na saldırı sadece 'güvenlik' amacıyla, askeri amaçlarla yapılmıştır. Bu durumda bile faşist yönetimin Kürt halkına karşı beslediği nefret ve kanlı terör planları gizlenememektedir.

Bir hafta boyunca **"ezeceğiz, yokedeceğiz"** diye nutuk attıktan sonra bombardıman yapmak başka niyetlerin ifadesidir. Hiç kimse **"gel beni bombala"** diye beklemez. Bu nedenle Kürt köylerine yapılan hava saldırısının asıl hedefinin sivil halk olduğu ve Kürt halkının terörist ilan edilerek katledildiği bir kere daha açığa çıkmaktadır. Hatırlanacağı gibi faşist yönetim bundan önceki saldırısında da yine Kürt köylerini basmış ve bombalamış ve çok sayıda sivili öldürmüştü. O zaman da Kürt halkını katletmenin gerekçesi aynı olmuştu: **"Terörizme karşı mücadele!"**

Bir ulusun haklarının böylesine çiğnenmesi, dahası açıkça yok edilmeye çalışılması, ona olan nefretin her fırsatta ifade edilmesi yüzyılımızın az görülen barbarlık örneğidir. Bu barbarlığa karşı çıkmak, faşizmin 'bölücülük, terörizm' demagojilerine kanmamak, insanların kandırılmasını engellemek bir insanlık görevidir.

Irak Kürdistanı'na saldırı faşist yönetimin Kürt halkına yönelik genel saldırısının önemli bir parçasıdır. Diktatörlüğün bu Israilvari cezalandırma operasyonu, bölgede gerginliği tırmandırmakta, ABD'nin Iran-Irak savaşına müdahalesi yönündeki çabalarına da hizmet etmektedir. Böylece Pentagon'un bölgeye müdahalesinin koşulları yaratılmaya çalışılıyor. SIA Anlaşmasıyla eli kolu bağlanan Türkiye bu koşullarda kendini her an savaşın içinde bulabilir. Bu sınırötesi operasyon bir yandan da Musul ve Kerkük konusundaki maceracı heveslerin artmasına yolaçıyor.

Saldırılar protesto edildi

Türk ordusunun Irak Kürdistanı'na yaptığı son saldırı uluslararası platformlarda protestolarla karşılandı.

AET'nin yasama organı olan Avrupa Parlamentosu na konu ile ilgili iki karar taslağı sunuldu. GÖK KUŞAGI Grubundan Belçikalı iki parlamenterin sunduğu birinci tasarıda, Türklerin Musul ve Kerkük'ü almak istediği, Türkiye'de hâlâ işkencelerin yapıldığı, insan haklarının ayaklar altına alındığı yer alıyor. Diğer yandan AET Dışişleri Bakanlığı'ndan saldırının protesto edilmesi isteniyor.

Diğer bir tasarı da Komünist Grup adına sunuldu. Tasarıda Kürtlerin yerleşim birimlerinin bombalanması kınanıyor. Bakanlar Kurulu'nun hemen harekete geçmesi isteniyor.

İşkenceciler cezalandırılmalı...

Baştarafı 4. sayfada

gahlarda can verirken, insanlık dışı bu vahşeti ülke ve dünya kamuoyuna yansıtmaya, buna karşı çıkan insanlara ateş püskürerek, önce **"Türkiye'de işkence yoktur. Bu, komünistlerin, "bölücü"lerin çıkardıkları maksatlı bir yaygaradır."** dediniz. Sonra işkence olaylarına karşı, antifaşist muhalefetin sesi yükseldikçe işkence yapanların, kendini bilmez bir kaç kişiyle sınırlı olduğunu söylemek zorunda kaldınız.

Daha sonra, yapılan işkenceler ve işkenceciler tek tek ortaya çıkarılınca, yasal basında da konuyla ilgili haberler sık sık yer almaya başlayınca, sistemli olarak yaptırdığınız işkenceleri, kamuoyundan artık gizleyemez duruma geldiniz. Bu kez de **"Binde 17 görevlinin işkenceci"** olduğunu, yani Türkiye'de 1300 işkenceci bulunduğunu itiraf etmeye mecbur kaldınız. Hakkında soruşturma açılıpta ceza yemiyen, hakkında soruşturma açılmayan, soruşturma safhasında olan veya duruşması sonuçlanmayan görevli işkenceci sayısı buna dahil değildir.

Evren-Özal çetesi, şimdi siz, İnsan Hakları Derneği'nin hazırladığı rapora, basında kayıplarla ilgili listeler halinde yayınlanan belgelere, devam eden işkenceler karşısında, Türk Tabipler Birliği'nin, **"Tıp Meslek Ahlak Tüzüğü"**nü ve 2000 bin yıllık **"Hipokrat Andı"**nı değiştirmek zorunda kalmasına ve bu yöndeki açıklamalarına ne diyeceksiniz? Yargıtayın, işkenceden devletin de sorumlu olduğuna ilişkin kararına, yani yapılan işkencelerden sizleri de sorumlu tutmasına ne diyeceksiniz?

Evet, sizin yarattığınız vahşeti, insanlık dışı uygulamaları, sefaleti, halklarımız çok daha iyi görüyor ve demagojilere kanmıyor.

Tüm demokrasi güçlerinin uğruna aktif olarak harekete geçtikleri ortak talebi, işkencelere son verilmesi, işkencecilerin cezalandırılması ve gözaltına alınıp götürülen kayıpların hesabının sorulmasıdır. Bu ortak sese katılmak her yurtseverin görevidir. Bu ses ne denli gür çıkarsa, bu talebin gerçekleşmesi o denli kolaylaşacaktır.

...39 ton kitap...

Baştarafı 5. sayfada

yın bulundurduğu için televizyonda "anarşist" ilan edildi. Bilimin, kültürün, sanatın, düşüncenin düşmanları şimdi artık ansiklopedileri yakıyorlar. Evren-Özal diktatörlüğünün Nazi Almanyasından "farkı" kitapları meydanlarda değil, SEKA fırınlarında yaktırmasıdır.

Rejimin bu keyfi ve zorba uygulamalarına karşı çıkmak, bilim, sanat, kültür yaşamındaki yasakların kaldırılmasını istemek, düşünce özgürlüğünü savunmak demokratlık ve çağdaşlık görevidir. Bu istemler yükseldikçe kitap ve kültür katliamlarının, kültüre karşı terörün önü alınabilecek, demokrasi mücadelesi yükselecektir.

silahsızlanma yolunda yeni Sovyet önerisi

Baştarafı 1. sayfada

varılmaz, Batı Avrupa'ya yerleştirilen Amerikan yapısı Pershing ve Cruise roketlerine yanıt olarak Demokratik Alman Cumhuriyeti'yle Çekoslovakya'ya konumlandırılan operatif-taktik roketlerle ilgili görüşmelere de hemen başlanabileceğini duyurdu.

Sovyetler Birliği'nin yeni barışçı girişimi, Beyaz Saray sözcüsü tarafından olumlu bir gelişme olarak nitelendi. Amerika'nın Cenevre'deki Sovyet-Amerikan görüşmelerindeki heyet başkanı, önerilerin silahsızlanma yönündeki perspektifleri genişletici niteliğine dikkat çekti.

Federal Almanya Dışişleri Bakanı Genscher de, Gorbaçov'un yaptığı önerinin bir an önce gerçekleştirilmesi için Cenevre'deki görüşmelerin ciddi ve enerjik biçimde hızla sürdürülmesi gerektiğini söyledi. Federal Almanya sosyal demokratlarının lideri W.Brand ise, Sovyetler Birliği'nin ileriye doğru adım atılması için önemli bir olanak yarattığını kaydederek, "şimdi söz Batınındır. Önemli bir fırsatı gereği gibi kullanmak, en başta yapıcı tutum ve iyi niyet gerektirir." dedi.

Belçika Dışişleri Bakanı, Isveç Başbakanı, Japonya Baş bakanı, Kanada Dışişleri bakanlığı ve İngiltere hükümet çevrelerinin açıklamaları da, Sovyetler Birliği'nin Avrupadaki orta menzilli roketlerin ortadan kaldırılması için , öteki silahsızlanma sorunları toplamından ayrı, özel bir anlaşma imzalanma önerisinin olumlu ve selamlamaya değer bir girişim olarak niteliğini ortaya koyuyor. NATO Genel Sekreteri Lord Carrington da, yeni Sovyet girişimini "selamlanmaya değer bir gelişme" olarak niteledi.

Bu arada, Dünya Sendikalar Federasyonu, Dünya Barış Konseyi, Dünya Demokratik Kadınlar Federasyonu da sözkonusu Sovyet önerilerini desteklediklerini açıkladılar.

Sol Birlik Sovyetler Birliği'nin yeni girişimini selamlıyor, nükleer silahsızlanma yolundaki çok önemli bir adım olarak destekliyor. Avrupa'daki orta menzilli nükleer silahların kaldırılması, taktik nükleer silahlar konusunda görüşme yolunun açılması, topraklarımıza yeni Amerikan nükleer silahlarının yerleştirilmesinin önünün kapanması demektir. Şimdi tüm barış ve demokrasi güçleri yeryüzünün ve topraklarımızı nükleer bir esaretten kurtaracak bu girişime var güçü ile destek vermeli, seslerini dünya barış güçlerinin sesine katmalıdırlar.

DİSK'in 20. yılı kutlandı

Baştarafı 1. Sayfada

kal haklar, DİSK ile ete kemiğe bürünmüştür... Ülkemizde demokrasi olacaksa, hiç bir görüş ve düşünce biçimi, nereden gelirse gelsin resmi görüş ve düşünce biçimi olarak kabul edilemez. **Düşüncelere karşı çifte ölçü kullanılamaz. Ülkemizin gündeminin birinci maddesi,** demokrasidir. Tüm emekçiler tarafından örgütlü mücadele ve demokrasinin yeniden inşa edilerek, emeğin saygınlığının, ulusal gelirin bölüşümünde eşitliğin, sosyal devlet ilkesinin hayata geçirilmesinin gerçekleştirilmesi temel görevdir."

Resepsiyona katılan konuk sendikacılar da, birer konuşma yaparak, sendikal özgürlükleri kısıtlamaya, DİSK üzerindeki baskılara karşı çıktılar. DİSK ile dayanışma içinde olduklarını, bu dayanışmaların bundan böyle de sürdüreceklerini belirttiler.

14 Şubat'ta SHP tarafından Istanbul'da düzenlenen "Demokraside İşçi Sendikalarının İşlevleri ve Hakları" seminerine, yabancı sendikacı konukların yanısira, TÜRK-İŞ Genel Başkanı Şevket Yılmaz, Petrol-İş Genel Başkanı Cevdet Selvi, çok sayıda parlamenter ve kalabalık bir dinleyici topluluğu katıldı. Yabancı sendikacı konuklar, konuşmalarında sendikal hak ve özgürlüklerin demokrasinin ayrılmaz bir parçası olduğunu vurgulayarak, DİSK'in yargılanmasının durdurulmasını, faaliyetine izin verilmesini, mallarının iade edilmesini istediler.

Yurtdışında F.Almanya'da sürgünde bulunan DİSK'li sendikacılar tarafından düzenlenen ve yine Avrupa'da sürgünde bulunan DİSK yöneticilerince desteklenen DİSK'in 20. kuruluş yılını kutlama toplantısının hazırlık çalışmaları, şu çağrıyla başladı: "DİSK'e özgürlük seslerine sesimizi katalım... DİSK'in 20 yıllık şanlı mücadele geleneğinin derin kökleri vardır. DİSK'i unutturmaya, onu işçi sınıfından koparmaya kimsenin gücü yetmeyecektir."

F.Almanya'nın Gelsenkirchen kentinde yapılan toplantıya, yüzlerce işçi, emekçi, ilerici yurtsever insan katıldı. Ayrıca toplantıya çok sayıda DİSK'li sendikacının yanısıra, DSF Yönetim Kurulu üyesi Alain Covet, DSF Eğitim ve Dayanışma Dairesi Müdürü Şeref Kanra, CGT temsilcisi ve AET Ekonomik ve Sosyal Komite üyesi Jacques Tixier, İspanya Işçi Komisyonları Sendikal Merkezi Genel Sekreteri Gelestino Diaz ve F.Almanya Öğretmenler Sendikası (GEW) Genel Sekreteri Reinhard Hocker de konuk konuşmacı olarak katıldı.

Toplantıyı düzenleyen DİSK'li sendikacılar adına bir konuşma yapan DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daysal, 13 Şubat gününü, işçi sınıfının sendikal düzeyde baskıya, sömürüye karşı bilinçli bir şekilde baş kaldırdığı tarihsel bir gün olarak niteleyerek, DİSK'in kuruluşunu anlattı ve 13 yıllık onurlu mücadelesinden örnekler verdi. 30 bin kişiyle kurulan DİSK'in, sınıf ve kitle sendikacılığı anlayışıyla 600 bin emekçiyi nasıl kucakladığını ve bu durumun egemen güçleri nasıl tedirgin ettiğini, 12 Eylül öncesi DİSK'e yönelik baskı ve entrikalar dile getiren Daysal, daha sonra 12 Eylül'le birlikte DİSK ve bağlı sendikalara, yöneticilerine ve aktivistlerine yönelik baskı ve uygulamalara değinerek şöyle devam etti: "Diktatörlüğe bağımlı Askeri Mahkeme'nin DİSK ve üye sendikalarını kapatmasına, yöneticilerini ağır hapis cezalarına çarptırmasına tüm dünyada ulusal ve uluslararası sendikal örgütler, geçmişi şanlı mücadelelerle dolu, savaşkan bir işçi örgütünün, DİSK'imizin 20. kuruluş yıldönümünü, dün olduğu gibi bugün de aynı saygı ve coşkunluk icerisinde kutluyor."

Toplantıya, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), Güney Afrika Sendikalar Kongresi (SACTU), Şili İşçileri Sendikal Merkezi (CUT), Yunanistan-Diktatörlüğe Karşı Sendikaların Birleşik Hareketi (ESAK-A), Macaristan Sendikalar Merkez Konseyi, DSF'ye bağlı Uluslararası Öğretmen Sendikaları Federasyonu (FISE), Portekiz Genel İş Konfederasyonu Ulusal Konseyi, Ingiltere-Sendikalar Kongresi (TUC), Polonya Sendikaları Birlik Merkezi (OPZZ), Bulgaristan Sendikalar Merkez Konseyi, birer mesaj göndererek, dayanışmalarını ifade ettiler.

Ayrıca toplantıya katılan konuk sendikacılar, birer konuşma yaparak, Türkiye'de İnsan Hak ve Özgürlüklerine, Sendikal Hak ve Özgürlüklere yönelik saldırıları ve baskıları eleştirerek, DİSK'in kapatılma kararına karşı olduklarını ve DİSK'le dayanışma içinde olduklarını, rejimin kapatma kararına karşı, DİSK'in yeniden açılması için, Avrupa kamuoyunda geniş bir kampanya sürdürdüklerini ifade ettiler.

DİSK'in 20. kuruluş yıldönümü, 13 Şubat 1987 günü Hollanda'da sürgünde bulunan DİSK'li sendikacıların oluşturduğu "DİSK ve Türkiye'deki Sendikal Hak ve Özgürlükleri Savunma Hollanda Komitesi" tarafından Amsterdam'da düzenlenen bir toplantıyla kutlandı.

İsviçre'de de 21 Şubat günü, yine yurtdışındaki DİSK'li sendikacılar ve Isviçre Sendikalar Birliği (SGB), birlikte Zürihte bir dayanışma gecesi düzenlediler.

Kitlesel sürgünler hedefleniyor

Baştarafı 1. sayfada

kışır tarzda bir ikiyüzlülük ve sahtekarlık örneği değilmi bu? Varsayalım ki söylendiği gibi bu Orman Bakanlığı tarafından sürdürülen bir çalışmadır. Peki öyle bile olsa Türkiye nüfusunun nerdeyse beşte birini etkileyen böyle bir karardan hükümet üyelerinin haberi olmaz mı? Orman Bakanlığı kimseye danışmadan kendi başına mı hareket ediyor? Milli Güvenlik Kurulu'nun bilgisi olmadan resmi politika sahnesinde bir sineğin bile uçurtulmadığı Türkiye'de nasıl oluyor da bu boyutlarda bir olay sırf bir bakanlığın yetkileri çerçevesinde meydana gelebiliyor? Hele de Içişleri Bakanlığı'nın bunu bilmemesi mümkün mü? Özal hükümeti, başka bir şey düşünmese bile sürgüne gönderilecek insanların jandarma, polis, işkencehane gibi **"ihtiyaçlarını"** gözönünde bulundurur-ki bu da doğrudan doğruya İçişleri Bakanı'nın görevidir. Eğer sayın bakana haber vermeden birileri bu işi programlamışsa, doğrusu yazık oluyor kendisine. Hem bu demektir ki Orman Bakanlığı bizim düşündüğümüzden de çok orman yasalarını uyguluyor. Ama elbet böylesi bir komediyi kimsenin ciddiye aldığı yok.

Faşist rejimin sürgüne gösterdiği gerekçe ise oldukça ilginç. Güya Özal hükümeti, ormanlık alanları, **"ıslah"** etmek amacıyla böylesi bir programı uygulamaya koyuyor. Açıktır ki yine bu da Evren-Özal çetesinin milyonlarca insanı kapsayan yeni zulüm dalgasına uydurmak istediği bir kılıftır. Düpedüz kuyruklu bir yalandır bu.

Kuşkusuz alınan karar tümüyle politik nedenlere dayanıyor ve o, devletin en yetkili organlarından alınmıştır. Bu, **"hassas"** çevrelerce **"devletin güvenliği"**ni sağlamak, **"milletin birlik ve beraberliğini korumak"** adı altında uygulama alanına sokulmak istenen yeni bir zulüm örneğidir.

Diğer taraftan bu sürgün olayının asıl hedefinin Kürt halkı olduğu da bir gerçektir ve esas uygulama alanı Kürdistan'dır. Batı'da bazı illerin bunun kapsamına alınmış olması bu gerçeği değiştirmez. Esas olarak yapılmak istenen Kürt halkını kitleler halinde yerinden yurdundan etmek, Kürdistanı boşaltmaktır.

Zaten diktatörlüğün bu amacı GAP bölgesindeki uygulamalarla da açığa çıkıyor. Örneğin, toprağı baraj suları altında kalan köylülere o yörede toprak vermek yerine Özal iktidarı onları Batıya sürmenin yollarını arıyor. Sulanacak alanlarda yaşayan köylü ailelerinin en az yarısı topraksız iken onlara toprak dağıtılmıyor, bunun yerine Afgan göçmenleri yerleştirilip kendilerine konut inşaa ediliyor, toprak veriliyor. Kürt halkı binlerce yıldır üzerinde yaşadığı topraklardan sürülmek istenirken, son dönemde burjuva basınına sızan haberlere göre başka bölgelerden (Özellikle de Karadeniz bölgesinden) onlarca köy getirtilip Harran ve çevresine yerleştirilmeye çalışılıyor.

Görüldüğü gibi faşist rejim emekçi insanlarımıza karşı yıllardır yürüttüğü savaşı olanca hızıyla sürdürüyor. Bu rejim emekçi insanlarımıza, Kürt ulusuna düşmanlık yapmakta herhangi bir sınır tanımıyor. Onu ilgilendiren yalnız ve yalnız yerli ve yabancı tekellerin uşaklığı görevini en iyi biçimde yerine getirebilmektir. Son sürgün kararı da bu politika çerçevesinde ele alınması gereken bir durumdur. Ve bu rejim yıkılmadıkça da böylesine uygulama ve saldırılar eksik olmayacaktır.

800 bin işçi toplusözleşme görüşmelerinde

Baştarafı 3. sayfada

lar. Topkapı Türk Elektronik'de 400 işçi geçtiğimiz günlerde yemek boykotu yaptı. Belediye-İş üyesi 8500 işçiye yüzde 10 ücret zammı dayatmasına karşı İETT şoförlerinin başlattığı "hız kesme" direnişi sürüyor. İETT işçilerine temizlik işçileri de destek veriyor. Grevdeki Derby işçilerine, sendikaları Laspetkim İş üyesi tüm işçiler bir günlük ücretleriyle, NETAŞ işçileri kendilerine gelen dayanışmayı Derby'e ileterek destek oldular. Grevdeki Derby işçisinin eşi, "Daha önceki grevlerde günlerce direndik. Şimdi şartlar zor ama yine direniriz", kızı, "Bir işe girer çalışırım. Grev tüm ailemizin grevi" diyor. Gelişmeler işçi sınıfı içindeki mücadele potansiyelinin açık göstergeleridir.

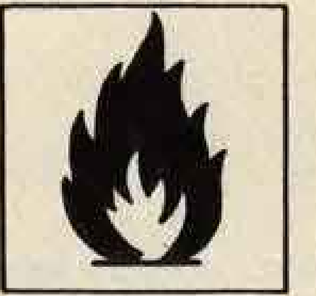
EYLEM BİRLİĞİ
VE DAYANIŞMA

İşçi hareketinin önünde zorlu mücadeleler duruyor. Zorluklar büyük ancak haklar için mücadeleden başka bir yol yoktur. Türk-İş Kongresi, Türk-İş yönetimine demokrasi ve işçi hakları için aktif mücadele görevi yüklemiştir. Şimdi bu yolda eylem yürütmek gerekiyor. Mücadele çetin geçecek, yalnızca geniş işçi ve emekçi yığınlarının değil, öteki emekçilerin, gençliğin, hükümete ve diktatörlük rejimine karşı çıkan muhalefet güçlerinin de işçilerin haklı davasının yanına çekilmesini gerektirecektir. Bunun için de işçi hareketinin ihtiyacı olan şey eylem birliği ve dayanışmadır.

Hükümetin işçi düşmanı girişimlerine karşı durmak, sermayenin konumlarını geriletebilmek, toplu sözleşme ve grev haklarının eksiksiz kullanılabilmesinin yolunu açabilmek için bundan başka bir yol yoktur.

SOL BİRLİK

Kürt halkının geleneksel bayramı Newroz kutlu olsun

21 Mart gününün, Kürt halkı için yaptığı ilk çağrışım, hiç kuşkusuz NEWROZ bayramıdır. Her halkın tarihinde, öylesi günler vardır ki, O halk yaşadığı sürece, bu tarih de yaşar. Böylesi tarihi günler, ölümsüzdür. İşte Kürt halkının yıllardır kutladığı, belleğine silinmezcesine kazıldığı yeni bir dönemin başlangıcı, yeni gün anlamında NEWROZ'un, Kürt halkı için böylesi tarihi bir önemi var.

Ortaçağ karanlığının yaşandığı bir dönemde, yukarı Mezopotamya bölgesinde, Kürt halkının bu gün de üzerinde yaşadığı topraklarda gök yüzünü kara bulutların kapladığı, Kürt halkının en acılı dönemlerinden birini yaşadığı bir sırada, tarihi mitolojiye göre şöyle bir olay yaşanıyor.

Kürt ve Fars halklarının başına musallat olan zalim Dehak adındaki kral'ın, her iki omuzunda birer yılan (Farsmitolojisine göre çıban) oluşuyor. Kralın iyileştirilmesi için, kral'ın emriyle her gün iki genç insanın kafası kesiliyor, kesilen kafalardan taze beyin çıkarılarak, yılanlara veriliyor. Günlerce, aylarca süren bu korkunç vahşete, yüreği dağlanan ve sırada bekleyen anneler, babalar kısaca halk, daha fazla dayanamıyor. Korkunç acılar içinde kıvranan toplum, bıçağın artık kemiğe dayandığını ve bunun bir halçaresinin bulunması gerektiğini düşündüğü bir sırada, ortaya KAWA adında emekçi bir demirci ustası çıkıyor.

Kawa, bu korkunç ortamdan tek bir çıkış yolu olduğunu düşünüyor. Dehak öldürülmeli. Başka kurtuluş yolu yok. Tüm halk, bu düşünce etrafında birleşiyor. Ve Kawa, özgürlük bayrağını açıyor. Tüm halk, bu bayrak altında birleşiyor. Dehak'a ölüm sloganıyle, saraya saldırıya geçiliyor. Halkın birleşmiş güçü, kralın çok güçlü görünen ordusunu yeniyor. Halk, zalim Dehak'ı linç ederek öldürüyor.

Böylece Kürt ve Fars halkları, zâlim Dehak'ın yarattığı bu korkunç, dehşet verici ortamdan kurtulma anlamında, özgürlüğüne kavuşuyor. Ve aynı gün, bu mutluluğu kutlamak amacıyla Kürdistanın her tarafında, dağların zirvesinde, ateşler tutuşturuluyor. Göğe yükselen âlevler, karabulutları dağıtıyor, gökyüzünü aydınlatıyor. Kürt ve Fars halklarına, yeni ufuklar açılıyor.

Her halk gibi özgürlüğüne tutkun olan Kürt halkı da O günden bu güne her yıl 21 Mart günü dağlarında yaktığı ateşlerle, hiç söndürmeden bu meşaleyi taşıdı.

Her ne kadar Kürdistanın Türkiyede kalan parçasında Türk egemen güçleri, yıllardır Kürt halkına karşı şoven, asimlosyoncu bir politika sürdürüyorsa da, Kürt halkının tarihini, kültürünü, dilini yoketmeye çalıştıysa da, Kürt halkının ulusal bayramı olan NEWROZ'un kutlanmasını yasaklayıp engellemeye çalıştıysa da, Kürdistan dağlarında yakılan ateşi söndüremedi. Bu yöndeki tüm baskılara rağmen, hiç bir zaman Kürdistanın bu parçasında NEWROZ'un kutlaması engellenememiştir. Bugün de Irak, Iran ve Suriye Kürdistan' ında ayrıca Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yığınsal olarak Newroz bayramı kutlanıyor.

12 Eylül rejimi, Kürt halkına yönelik baskıları daha da arttırmış, katmerleştirmiştir En ırkçı, asimlasyoncu bir politika güttüğü, Kürt halkına karşı ilan edilmemiş bir savaş açtığı halde, yine Kürdistan dağlarında yakılan ateşi söndürememiştir.

Bu, şu anlama geliyor. Kürt halkı, her şeye rağmen, özgürlük meşalesini taşıyor. Yasaklar, baskılar yakılan ateşi söndürmeye yetmiyor.

Newroz meşalesi, aynı zamanda Kürt halkının ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin yolunu da aydınlatıyor. Newroz'un özgürlük ruhu, bu mücadeleye güç katıyor.

Hiç sönmedin, sönmeyesin NEWROZ meşalesi.

Newroz kutlamalarından...

Mahabat Cumhuriyeti önderleri (Ortada Kadı Muhammed)

31 Mart Kürdistan Şehitler Günü

Bundan 40 yıl evvel 31 Mart 1947'de İran Kürdistan Demokrat Partisi kurucusu ve Mahabad Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Kadı Muhammed ve arkadaşları idam edildiler. Mahabad Kürt Cumhuriyeti ve onun lideri Kadı Muhammed Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesinde önemli bir yere sahipler. Bundan dolayıdır ki, Kürt halkı, Kadı Muhammed ve arkadaşlarının idam edildikleri 31 Mart tarihini Kürdistan Şehitler Günü olarak anmaktadır. O günden bu yana Kürt halkı bu değerli evladını şartlara uygun olarak anmış, anısını canlı tutmuştur.

1901 yılında Mahabad kentinde dünyaya gelen Kadı, medrese eğitimi gördü ve molla ünvanını aldı. O, birçok hocanın yaptığı gibi yaşamını cami ve ocaklarda geçirmedi; halkının mücadelesi için çalıştı. Kürt halkının içinde bulunduğu şartları iyi bilen Kadı, bunun değiştirilmesi için çaba harcadı.

Kadı Muhammed İ-KDP'nin kuruluşuna temel teşkil eden "Kürt Halkını Yaşatma Örgütü"nün (Komelaye Jiyanaweyê Gelê Kurd) içinde aktif olarak siyasi çalışma yürüttü.

Kürt halkının mücadelesinde, halkın birliğine ve diğer halklarla dayanışmasına büyük değer biçen Kadı, aşiretlerarası çatışmaların son bulması ve Azeri halkıyla Kürt halkının dostluğunu sağlamak için çaba gösterdi.

İ-KDP'nin kurulmasından sonra parti başkanlığına seçilen Kadı Muhammed, iç ve dış koşulların oluşmasından sonra ilan edilen Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin Cumhurbaşkanı oldu. Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin mali, askeri, kültürel vb. sorunlarının çözülmesi için önemli çalışmalar yaptı.

Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin emperyalizmin uşağı gerici yönetimce yıkılmasından sonra tutuklanan Kadı Muhammed, askeri mahkemede de halkına ve davasına bağlı kaldı. Gericilerin tüm vaad ve baskılarına rağmen halkına ihanet etmedi.

Kadı Muhammedi davasından vazgeçiremeyen gericiler, Kürt Cumhuriyeti yöneticilerine idam cezası verdiler. Kadı ve arkadaşları, Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşunun ilan edildiği "Çuwar Çıra" alanında idam edildiler.

Bugün Kürt Halkı bu ölümsüz liderini değişik biçimlerde anıyor. Kurtarılmış bölgelerdeki okullara onun adı verildi, onun adına askeri güçler oluşturuldu. Bugün milyonlarca Kürt yurtseveri Kadı Muhammed ve arkadaşlarının amaçlarına ulaşmak için mücadele ediyor.

Cejna Gelê Kurd ya Netewi NEWROZ PİROZ BE

Gava mırov 21ê Adarê dıfıkıre, bê guman Newroz tê bira mırov. Dı diroka gelan da roj hene ku ew bı jiyana gelan ve dıjin û bı jiyana gel ve gırêdayi ne. Gelê Kurd ji salan vır da roja Nû an ji NEWROZ piroz dıke. Jı bo ku ev roj bo gelê Kurd gelek gıring e û rojek diroki ye.

Dı tariya sedsalên navin da, lı Mezopotamyê -gelê Kurd iro ji lı wê derê dıji- lı gora mitolojiyê; gava ewrên reş rûyê ezman gırti bû û gelê Kurd demên xwe yên reş û tari derbas dıkır; bûyêrek usa tê gotın:

Zalımek bı nave DEHAK dıbe bela lı ser gelên Kurd û Farıs. Lı ser mılên wi du mar (lı gora mitolojiya Farıs du kul-bırin) peyda dıbın. Jı bo ku ew kul û bırinên wi xweş bıbın, her roj serê du xortan (cıwan) jê dıke, mêjiyên wan derdıxe û dıde maran. Va tışta bı rojan û mehan domdıke. Lê belê dê û bav, kal û pir jı ber vê hovitiyê pır dıêşın û sebra wan û ya gel êdi namine. Êdi kêr dıghije hestiyan. Xelq dıxwaze lı hember vê hovitiyê çareyek, riyek bıbine û jı vê zılmê xılas bıbe. Dı vê demê da hesınker KAWA derdıkeve meydanê.

KAWA, jı bo ku gel jı vê hovitiyê û zordestiyê xılas bıbe, riyek, çareyek dıbine; ev rê ji ev e ku, zalımê Dehaq bê kuştın. Xeyn jı vê tu çare namine. Temamiya gel lı dor vê bir û baweriyê dıbe yek û Kawa ala azadiyê bılınd dıke. Gel dı bın vê alê da dıcıve û êrişê ser qonaxa Dehak dıkın. Hêza yekıti ya gel lı hember ordi û leşkerên Qıral-Dehaq bı mêrani şer dıke û zordest Dehak tê kuştın.

Bı wi awayi gelên Kurd û Farıs jı hoviti û zordestiya Dehak xılas dıbın û dıghijın azadiya xwe. Û dı wê rojê da, bo pirozkırına vê dılşahiyê û şabûnê, lı ser çiya û baniyên Kurdıstan agır tê vêxıstın.

Alavên vê agırê gur û xurt bılınd dıbe, dıgıhije rûyê ezman û ewrên reş û tari belav dıke. Jı bo gelên Kurd û Farıs hêviyên nû çêdıbın.

Weki hemû gelan, gelê Kurd ji jı wê rojê pêra heya iro dı 21ê Adarê da lı ser çiyan û baniyan agır vêdıxe, roj bı roj vê agırê gur dıke û vê rojê piroz dıke.

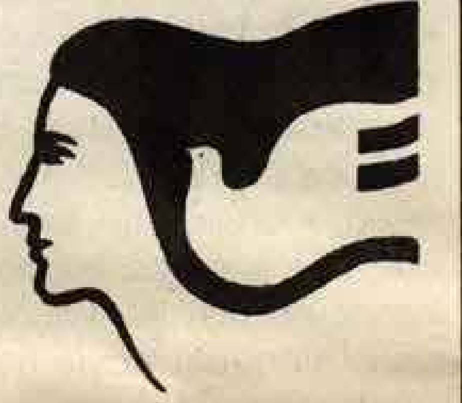
Zordestên Tırk lı Kurdıstana Tırkiyê politika xwe ya şovıni û asimilasyon berdewam dıke û dıxwaze dirok, çand û zımanê gelê Kurd û cejna wi ya diroki qedexe bıke. Lê belê ew êdi nıkarın agır û alavên Newrozê, ku lı ser çiyayên Kurdıstanê vêdıkeve, bıtemrinın.

Hukma 12'ê İlonê zılm û zordestiya ku lı ser gelê Kurd hebû, zêde û pırtır kır. Lı hember vê zulm û zordestiyê agırê Newrozê her dıçe gur û xurttır dıbe..

Mena vê yekê ev e ku, gelê Kurd lı hember van bûyêran disa meşala azadiyê hılgırtiye û roj bı roj bılınd dıke. Va rastiya wê demek nêzık û kurt da bê fehmkırın. Bı zordesti û qedexan xwinxwar nıkarın agırê Newrozê bıtemrinın.

Jı aliyê dın da disa meşala Newrozê riya têkoşina rızgari û netewi ya gelê Kurd roni dıke. Ruhê azadiya Newrozê vê tekoşinê xurt dıke û hêz dıde wi..

Agırê Newrozê tu car venemırı û venamıre ji..

8 Mart Dünya Kadınlar Günü

1857 yılında Amerika'da dokuma işçisi kadınların **"eşit işe eşit ücret ve 10 saatlik işgünü"** için giriştikleri kitlesel direnişin başlangıç günü olan 8 Mart, daha sonra tüm dünyada kadınların cinsiyet olarak ve sosyal kurtuluşu için verilen uğraşın altını çizen bir simgeye dönüştü.

1910 yılında yapılan Sosyalist Kadınların 2. Konferansı'nda Uluslararası Kadın Günü olarak kabul edilen 8 Mart, bugün bir kere daha, kadınların savaşın ve sömürünün olmadığı bir dünya için yoğun mücadelesini vurguluyor.

İnsanlık toplumunun tarihinde sömürü ve baskının ilk ortaya cıkması kendini kadın-erkek çelişkisinde göstermiş ve anatomik yanıyla kolayca somutlanan bu çelişki, toplumsal muhteva olaraksa, günümüze dek uzanan sömürüye dayalı sınıflı topumların tümünde daha karmaşıklaşmış, kemikleşmiş, kadın aleyhine bir toplum kuralına dönüşmüştür. Aynı zamanda her iki cins açısından da özgür olmama anlamını taşıyan kadın-erkek eşitsizliği, sömürüye dayanan ve bin yıllardır süregelen sınıflı toplumların varlığını sürdürebilmesi için de sürekli körüklenmiştir. Bugün de kapitalist sömürünün sürdürülebilmesi için bu eşitsizliğin nasıl körüklendiğini, kadın emeğinin ucuza kapatılmasıyla sağlanan korkunç sömürü tüm çıplaklığıyla sergilemektedir. Görülüyor ki, kadınların çok yönlü ezilmişliğine karşı, kadın-erkek eşitsizliğine karşı verilen mücadele, aynı zamanda bu eşitsizliği pekiştiren sömürü ve baskı düzenine karşı verilen bir mücadeledir. Kısaca, kadının kurtuluşu erkekle birlikte, yani insanın sosyal kurtuluşu olarak, toplumun sosyal kurtuluşu olarak gerçekleşmek durumundadır. Öyle ki, aynı sınıf, zümre ya da mücadele saflarında yer alanların -hangi cinsten olursa olsunlar- topluca çıkarları, kadınlar erkeğin ayrı ayrı çıkarlarından her zaman daha ağır basmıştır. Yine aynı şekilde kadınların kazandığı hemen her görece özgürlüğün aynı zamanda emekçilerin sömürüye karşı mücadelesiyle çakışması ve bu mücadelenin birikiminden yararlanması da raslantı değildir. Sosyal kurtuluşa bağımlı kılınan kadının özgürleşmesi süreci, özgürleşmeye yönelik kadın hareketlerini de geliştirmiş ve kadınların kadın -ve ana- olmaktan doğan sorunlarının çözümünü öngören kadın hareketleri, bu hedeflerini, baskıya ve sömürüye karşı kadın-erkek hep birlikte verilen mücadelenin hedefleriyle bütünleştirebildikleri ölçüde güçlü, kalıcı ve istemlerine ulaşabilir olmuşlardır.

Kadınların sosyal kurtuluşu mücadelesi hiç kuşkusuz, toplum olarak sosyal kurtuluş gerçekleştirilmesinde vazgeçilmez, ihmal götürmez bir öneme sahiptir. Kadınların kitlesel olarak güçlerini duyurmaları, dünyayı savaşsız ve sömürüsüz kılma yolunda atılan adımları daha bir pekiştiriyor, daha bir geliştiriyor.